

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 jutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnitva št. 2325

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Azijski poizkusi

Zgodovina se ponavlja. Včasih je bila posebnost imperialističnih vlad, da so skušale premagati notranje politične težave s krvaviimi zunanjimi političnimi dogodki. Danes pa ta metoda v kapitalistični Evropi ni več v modi, zato pa je postala privilegij moskovskih mogotcev. Kakor hitro postaja notranje-političen položaj v sovjetski Rusiji neznošen, takoj ožive komunistični generali propagando s svetovno revolucijo in vedno je zanašanje te propagande v tuje države edina nada sovjetov.

Tako tudi sedaj. Po vseh težkih neuspehih sovjetskega gospodarstva, po polomu sovjetske kitajske politike, po vedno nevarnejših sporih v lastnih vrstah, ni preostalo sovjetiskim mogotcem nič drugega, ko da se zopet enkrat zatečejo k svoji patentni svetovni revoluciji. Doživeli so sicer z njo še vedno neuspeh in še nikdar niso dale od njih zaukazane akcije za pričetek svetovne revolucije nobenega drugega učinka, kot da je večje ali manjše število v komunistične fraze zaverovanih ljudi plačalo svojo gorečnost z življenjem. A kaj brigajo vsi ti neuspehi sovjetske voditelje, kaj jim nar vsa prelita kri in vse trpljenje pozaprtih demonstrantov, ko pa zahteva to boljševiski nauk in vedno težji notranji politični položaj.

In zato kličejo sovjeti po svojih plačancih evropski proletarijat k upor. Ker se ni moskovskim teroristom posrečilo, da bi spremeniili delavski prvomajniški praznik in krvavi dan svetovne revolucije, hočejo, da bodi ta krvavi dan prvi avgust. »Osvojite v svojih deželah dne 1. avgusta ulico! Poslužite se vseh političnih in tehničnih izkušenj iz boja berlinskega proletariata in tudi vseh bojnih metod policije, da bo vaš nastop dne 1. avgusta tem bolj uspešen!« Tako kličejo moskovski boljševiski evropskemu proletariatu v svojem oficijelnem proglasu in v tem smislu delujejo vsi brezštevilni moskovski plačanci, ki jih plačuje tretja internacionala, da hujskajo vsepovsod h krvavim bojem.

Brez dvoma je, da bodo ti agenti nekaj zasleplencev tudi dobili na svojo stran in da bo še marsikdo v ječi objokoval svojo zaslepljenost, ker je nasledel moskovskim agentom. Ali pravega uspeha ne bodo dosegli nikjer in kakor vse kaže, bo današnji prvi avgust prinesel sovjetskim hujskačem še težji poraz ko prvi maj.

A ne samo vsled pazljivosti in dobre organiziranosti policije, temveč predvsem zato, ker je evropsko delavstvo spoznalo vso revščino komunistične hujskarije. Ves svet bi hoteli komunisti po svojem spremeniti in nerazsodnim ljudem dopovedujejo, da bi vsa zemlja nastala pravi paradiz, če bi zavladal komunizem povsodi. Ko še niso komunisti utrdili svoje vlade v Rusiji, takrat je bilo še razumljivo, če je kdo verjel boljševiskim obljubam. Toda kdo naj verjame tem obljubam danes, po dolgih dvanajstih letih komunistične strahovlade v Rusiji! Dvanajst let že imajo boljševiski vso oblast v Rusiji, dvanajst let že vladajo z naravnost azijskimi metodami nad Rusijo in v vseh teh dolgih dvanajstih letih niso dosegli nič drugega, ko da je ruski narod danes eden najbolj revnih narodov na svetu.

Ko so začeli izvajati svoje komunistično gospodarstvo, je to povzročilo v Rusiji glad, kakor ga ne pojmi svet. Na milijone in milijone ljudi je pomrlo in s svojimi izsušenimi trupli ovrglo komunističnih nauk. Z novo gospodarsko politiko so nato sovjeti tudi sami priznali polom svoje politike, a rešili se z njo niso, ker niso bili toliko močnejši in toliko pošteni, da bi docela obračunali s svojo zmoto. Po tem silnem neuspehu so se zaleteli v Azijo in v svoj mednarodni boljševisem vpletli najbolj fanatičen in najbolj divji nacionalizem probujajočih se azijskih narodov. Ali tudi ta račun se je ponesrečil in z njih lastnim orožjem so zagnali Kitajci boljševiske iz svoje zemlje.

Povsodi sam polom, povsodi sam neuspeh in za tako falitno politiko naj se navdušuje evropski delavec! Oni evropski delavec, ki si je davno pred vojno priboril velikanske socialne pridobitve, ki je že davno spoznal, da more s svojo organizirano močjo doseči neprimerno več, ko pa s slepimi atakami na strojne puške in kanone. Evropski delavec, ki je s svojo naobrazbo, s svojo vzgojo prišel do te stopnje, da zna z uspehom braniti svoje interese tudi za zeleno mizo, ta evropski delavec naj se sedaj na povleje iz Moskve navdušuje za azijske boljševiske metode.

Bolgarija sprejme jugoslov. zahteve

Izjava zun. min. Burova

Sofija, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister Burov je podal danes zastopnikom listov važne izjave o bolgarski zunanji politiki. Izvajal je: Bolgarska nima zaveznikov. Njena moč je v njenem korektnem, lojalnem postopanju in v njeni dobri volji, ohraniti mir. Pot do sporazuma je težja kakor pot do nemira. Bolgarska je izbrala težjo pot v zavesti, da bo mogla pri tem računati na zaupanje in simpatije velikih evropskih držav in njenih vlad. Bolgarska bo to pot nadaljevala, ker zaupa v to, da bo dovedla do sporazuma.

Bolgarska politika je bila vedno usmerjena na sporazum s sosedi, posebno z Jugoslavijo. Zato hoče direktna pogajanja za ureditev vseh nerešenih vprašanj, tembolj, ker ima Bolgarska sedaj po zadnji jugoslovanski noti glede pirotskega sporazuma neposreden povod za taka pogajanja. Burov upa, da bodo

ta pogajanja imela ugoden uspeh, ker je zagotovitev reda na meji ne samo v interesu obeh držav, temveč tudi v interesu miru na Balkanu sploh.

Izjave Burova pomenijo, da Bolgarska sprejema zahtevo Jugoslavije z dne 29. julija glede direktnih pogajanj za likvidacijo vprašanja dvolastnikov in ustvaritev nevtralnega 10 kilometrskega pasu ob meji.

Dolga konferenca Nešića z Burovim

Sofija, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Jugoslovanski poslanik Nešić in bolgarski zunanji minister Burov, ki sta se danes sestala, sta konferirala o ureditvi obmejnega prometa v zvezi z ratifikacijo pirotskega sporazuma. Pogovor je trajal dve in pol uri.

Seja bolgarske vlade

Tuje vlade prepričane o krivdi Bolgarske

Belgrad, 31. jul. (Tel. Slov.) Iz Sofije poročajo: Danes se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je poročal zunanji minister Burov o svojem potovanju v inozemstvo. Seja je imela namen, pripraviti odgovor na noto naše vlade. V tem oziru je zunanji minister Burov povedal o svojih vtisih na potovanju. Poročal je o svojih razgovorih s francoskim zunanjim ministrom in angleškim poslanikom v Parizu. Čuje se, da je Burov povedal vladi, da spričo zadnjih dogodkov smatrajo v inozemstvu, da leži krivda radi brezštevilnih obmejnih incidentov na Bolgariji. Burov ni mogel prepričati tu-

jih diplomatov o nasprotnih možnostih. Ljapčev in ostali člani kabineta s položajem niso zadovoljni. Računa se, da je bolgarska vlada primorana, podvzeti mere, da končno pride do prijateljskih odnosov.

Kakor zve Vaš dopisnik iz belgrajskih diplomatskih krogov, je Burov predlagal, naj Bolgarija sprejme predlog jugoslovanske vlade, da vendar enkrat pride do direktnih razgovorov med Belgradom in Sofijo. Ta način občejanja med obema vladama predlaga tako zunanji minister Francije Briand, kakor tudi angleški poslanik v Parizu Tyrell.

Načrt zakona za povzdigo kmetijstva

Belgrad, 31. jul. (Tel. Slov.) Minister za kmetijstvo dr. Frangeš je izdelal načrt zakona za povzdigo kmetijstva. Ta načrt bo v najkrajšem času izročen vsem članom kraljeve vlade. Načrt ima 62 členov in je razdeljen na 10 poglavij.

Zakonski načrt vsebuje prav za prav samo podrobna določila glede povzdige rastlinstva kot takega. Pač pa se v njem govori o predložitvi vseh drugih zakonov, ki pridejo v poštev, kot n. pr. o zakonu za podporo živinorejcem, o zavarovanju žetve ter zakonu za zaščito rastlin pred škodljivim mrčesom.

Zanimivo je, da ustanavlja zakon občinske, okrajne in oblastne kmetijske svete. Občani izvolijo kmetijski svet, ki pošilja po obega člana v okrajni, ta pa po enega v oblastni kmetijski svet. Oblastnemu svetu načeljuje veliki župan, oziroma komisar. Okrajnemu svetu načeljuje okrajni glavar. K tem določbam so se oglašili kmetijski strokovnjaki, v glavnem agronomi, ki zahtevajo, da naj se za načelnika teh kmetijskih svetov izberejo le kmetijski strokovnjaki in ne upravni uradniki. Zakon nadalje določa, da se v občinah, okrajih in oblasteh osnujejo posebni

kmetijski fond. V ta fond se plača od vseh kmetijskih produktov, in sicer znaša prispevek od 0.3 do 1 zlatega dinarja; tako n. pr. se plača od vsake izvožene glave govoje živine 1 zlat dinar, od drugih produktov pa manj. Iz teh fondov se bodo dobili viri za povzdigo kmetijstva.

Ostala poglavja zakonskega načrta govori o detaljnem izvajanju povzdige rastja, in sicer ne v obliki zakona, ampak v obliki podrobno izdelanih navodil tozadevnih zakonov.

Zakon pride najbrže na dnevni red že na prvi prihodnji seji ministrskega sveta. V pravem oziru ga bo najprej pregledal minister pravosodja dr. Srskič. Dr. Frangeš še ni poslal zakonskega načrta v izjavo raznim kmetijskim organizacijam in kmetijsko-strokovnim društvom. Zakon sam na sebi je eden najvažnejših, kar jih je bilo tekom zadnjih deset let pripravljenih v ministrstvu za kmetijstvo. Ima svojega predhodnika, katerega je sestavil tako zvani kmetijski svet, ki je na njem delal od 12. do 17. decembra 1921, kateri načrt pa se ni uzakonil. V kmetijskem ministrstvu smatrajo ta zakon za najbolj aktualen. Po svoji važnosti presega celo zakon o agrarni reformi.

Komunizem na Hrvaškem zatrt

Zagreb, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Zagrebška policija je izvedela še za nadaljnjih deset komunističnih skrivališč. Vdrla je v vse te prostore, kjer je našla mnogo komunističnih letakov in brošur. Policija je mnenja, da je na ta način popolnoma zatrla komunistično organizacijo v Zagrebu, tako da za jutrišnji dan ne pričakuje nobenih komunističnih demonstracij. Vsi komunistični vodje v Zagrebu so zaprti. Po Zagrebu kroži vest, da je bila zaplenjena še druga komunistična tiskarna. Nadalje se govori, da je policija že aretirala komuniste, ki se je pripeljal na naše ozemlje s pomočjo letala.

Čisto azijske pa so metode, ki pošiljajo za prazen nič ljudi v smrt in samo azijski satrapi so slično brezvestnostjo zaradi kaprice žrtvovali človeško življenje, kakor bi žrtvovali komunistični voditelji za prvi avgust svoje pristaše.

Ali Evropa ni Azija in zato evropski delavec ne bo »kanonenfuter« za moskovske mogotee in zato bo minil današnji dan v miru in zato bo prvi avgust nov poraz azijskih sovjetskih metod. Tudi nada na svetovno revolucijo se bliža svojemu koncu in današnji dan bo to potrdil.

Zagreb, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Kakor se čuje, se komunistični agitator, ki je ustrelil v Gruzijo, ne piše Čelan, ampak Cvejič in je brat znanega komunističnega agitatorja v Zagrebu.

Zagreb, 31. jul. (Tel. »Slov.«) V vseh večjih krajih na Hrvaškem so oblasti podvzele potrebne korake, da ne pride jutri do izbruha komunističnih demonstracij. Javne oblasti so prepričane, da so z razkritjem samoborskega komunističnega skrivališča onemogočile za dolgo časa vsako delovanje komunistov na Hrvaškem.

Izplačilo posebnih doklad upravnim uradnikom

Beigrad, 31. jul. (Tel. Slov.) Ministrstvo za notranje zadeve je izvršilo prevedbo vseh uradnikov notranjepolitične uprave v smislu novega zakona o splošni upravi. Dekreti so že podpisani in bodo te dni odposlani velikim županstvom. Istotako je notranje ministrstvo odredilo, da se posebna doklada, določena z zakonom o splošni upravi, izplača že z jutrišnjim dnevom, to je s 1. avgustom, vsem upravnim uradnikom. Kar se tiče pričakovane napredovanja uradnikov, se to ne bo vršilo sedaj, in to radi pomanjkanja kreditnih sredstev.

Opatijska konferenca se začne 5. septembra

Belgrad, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Dne 5. avgusta se vrši v Opatiji konferenca med zastopniki jugoslovanske in italijanske vlade. Na to konferenco bodo poslale svoje zastopnike železniške, carinske in veterinarske uprave naše in italijanske države. Konferenca se bo v glavnem bavila z ureditvijo službe, in sicer železniške, carinske in veterinarske na skupni postaji Reka in v bazenu Thon de Revel. Na tej konferenci se bodo končnoveljavno izvedle nettunske konvencije. Na ta način bo prišel bazen Thon de Revel v naše roke in bo začel v najkrajšem času delovati. To dejstvo je zelo važno, ker bo lahko naša trgovina že v jesenski sezoni definitivno računala z njim. Na dnevnem redu konference so v glavnem tehnična vprašanja in se bodo končno določili prostori železniške uprave in veterinarske postaje, z eno besedo, določilo se bo vse potrebno, da stopijo v življenje nettunske konvencije.

Pogreb generala Milisavljeviča

Belgrad, 31. jul. (Tel. Slov.) Danes se je vršil veličasten pogreb umrlega belgrajskega armadnega generala M. Milosavljeviča. Pogreba se je udeležila vsa generaliteta in admiraliteta ter vsi v Belgradu se mudiči člani vlade, na čelu predsednik vlade, general Peter Živković. Na grobu so se poslovili od umrlega generala njegovi tovariši.

„Dalmacija“ v Toulonu

Belgrad, 31. jul. (Tel. Slov.) Jugoslovanska križarka »Dalmacija« je prispela danes ob 10 v toulonsko pristanišče, kjer jo je pozdravila francoska mornarica z 21 topovskimi streli. Ob priliki prenosa posmrtnih ostankov srbskih vojakov je bila prirejena na »Dalmaciji« svečanost, kateri je prisostvoval tudi zastopnik francoske vlade. Po dovršeni svečanosti je »Dalmacija« odpotovala v Ajaccio.

Belgrajske vesti

Dr. Voja Marinković bo tekom jutrišnjega dne prispel v Belgrad. Nato bo imel sestanke z vsemi ministri onih resorov, ki so zainteresirani pri haški reparacijski konferenci. Pričakuje se, da se bodo predpriprave za haško konferenco v najkrajšem času končale.

Dr. Anton Korošec, ki je odpotoval iz Vrnjačke banje na izlet v Črno goro in Dalmacijo, se vrne preko Bosne in Hercegovine v petek v Belgrad.

Komisija strokovnjakov za izdelavo zakona o agrarni reformi je bila, kakor smo javili, ustanovljena v kmetijskem ministrstvu. Komisija ima nalogo, določiti supermaksimum v prečanskih krajih. Sestala se bo drugi teden.

Revizija dolgoletnih pogodb se je izvršila v gozdarskem in rudarskem ministrstvu, z izjemo tvrdke Krivaja. Komisija, ki je imela nalogo, da pregleda dolgoletne pogodbe v gozdarskem oddelku, je sedaj svoje delo dokončala in bo te dni razpuščena.

Ministrstvo za kmetijstvo namerava poslati v Kalifornijo in Oregon dva agronoma na proučevanje tamošnjega sadjarstva. Dalje bo poslalo dva agronoma študirat zadrugištvo v Nemčiji in Češkoslovaško. Prošnje je treba vložiti na kmetijsko ministrstvo.

Prakso agronomov na državnih posestvih je dovolilo kmetijsko ministrstvo, in sicer na državnih, kakor tudi na oblastnih posestvih. Na razpolago bo okoli 20 mest. Prošnje je treba vložiti na kmetijsko ministrstvo. Praktikanti dobijo mesečno 1200 Din in prsto stanovanje. Poudariti je treba, da se bodo iz teh agronomov rekrutirali kmetijski okrajni in oblastni referenti, ker je po zakonu zanje predpisana enoletna praksa.

Areacija komunističnih osumljencev se je izvršila v Belgradu v zvezi s komunističnimi dogodki in Samoboru pri Zagrebu.

Napredovanje. Minister za javna dela je pomaknil v višjo skupino inženjerje: Bojiča Milana, Makajla Mihajla, Šajberja Andreja.

Belgrad, 31. jul. (Tel. Slov.) Prosvetni minister Boža Maksimović je imenoval dr. Janka Kavčiča, dosedanjega asistenta tehnične fakultete v Ljubljani, za docenta iste fakultete. Pri tem je bil pomaknjen v 8. skupino I. kategorije.

Telefonska zveza med Zagrebom in Zlinom. Minister za javna dela je dovolil, da se z jutrišnjim dnevom odprejo telefonski razgovori med Zagrebom in Zlinom. Taksa za edinicu pogovora znaša 5.05 zlatih mark.

Proces proti dr. Tuki

Izjava Hlinke

Praga, 31. jul. (Tel. »Slov.«) V procesu proti dr. Tuki se je danes nadaljevalo zasliševanje obtoženega urednika Snazkega. Snazky je hotel ustanoviti lastno stranko slovaških avtonomistov ter so ga pri tem podpirali nekateri faktorji Slovaške ljudske stranke. Njihovih imen ne more navesti, ker je vezan s častno besedo, skušal pa bo, da ga od te častne besede odvežejo. Izdajal je tudi list »Avtonomija«, katerega pa so oblasti kmalu ustavile. Od Slovaške ljudske stranke je dobil vsega skupaj 70.000 Kč. Prosil je dr. Tuko za sodelovanje, ki pa je odklonil. Pokreta »Rodobrane« se ni udeleževal, izdelal je samo kot bivši častnik navodila za vezbanje članov.

Potem se je začelo zasliševanje tretjega obtoženega Aleksandra Macha. Bil je tajnik Slovaške ljudske stranke. Tudi on je izjavil, da ni kriv, boli ga, da njega kot zvestega Slovaka dolžijo, da je vohunil za Madjarsko. Prečital je nekoliko člankov proti Madjarski, ki so bili tako ostri, da bi ga danes za to na Madjarskem obesili.

Nato se je začelo zasliševanje prič, ki dosedaj ni podalo nič bistvenega. Jutri bo zaslišana glavna priča Belanski.

Praga, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Voditelj Slovaške ljudske stranke Hlinka je sprejel v Bratislavi več inozemskih časnikov. »Express« doznava, da se je Hlinka pri tem neomajno postavil za dr. Tuko. Na vprašanje, kako gre danes Slovaškom, je Hlinka rekel, da jim je v gospodarskem pogledu v časih stare Ogrske (?) bolje kakor danes, kulturno pa živijo Slovaki sedaj mnogo bolje, kakor v prejšnjih časih.

Pred konferenco v Haagu

Berlin, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Danes popoldne je dr. Stresemann iz kopališča Wildungen dospel v Berlin. Ostali člani kabineta so že skoro polnoštevilno zbrani v Berlinu. Pod predsedstvom dr. Stresemanna, ki je prevzel zastopstvo obolelega drž. kanclerja dr. Müllerja, se bodo prihodnje dni vršila posvetovanja o haaški konferenci.

Angleški delegati za Haag

London, 31. jul. (Tel. »Slov.«) »Reuter« sporoča uradno, da bodo na mednarodni konferenci v Haagu zastopali Anglijo: finančni minister Snowden, zunanji minister Henderson in trgovinski minister Grakham.

Venizelos pri Mussoliniju

Rim, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Na potu v Haag se je Venizelos ustavil nekoliko ur v Rimu in govoril tudi z Mussolinijem. Po poluradnem komuničanju sta se oba državnika razgovarjala o vprašanjih, ki zadevajo obe državi. Venizelos je potem v razgovoru s časnikarji zanikal, da bi bil govoril tudi radi grško-turške napetosti. Venizelos je zelo nezadovoljen z načinom, kako Youngov načrt omalovažuje grške interese. Grška ima pravico do 62 milijonov funtov šterlingov, dobila pa bo sedaj samo 25. Venizelos bo poskušal, da se bodo njegovi ugovori vpoštevali na haaški konferenci.

Prva rusko-kitajska pogajanja

London, 31. julija. »Reuter« poroča, da se je vršila v Mandžuriji prva pripravljalna konferenca med kitajskimi in sovjetskimi zastopniki. Na tej pripravljalni konferenci se je sklepalo o mestu in dnevu sestanka kitajsko-sovjetske konference.

»Zeppelin« odpluje danes v Ameriko

Friedrichshafen, 31. jul. (Tel. Slov.) Sedaj je končno določeno, da se zrakoplov »Groß Zeppelin« nocoj ob treh zjutraj poda v Ameriko. Potniki se morajo zglastiti ob 2.30, posadka pa ob 1.15. Pošne vreče so že podnevu spravili v zrakoplov.

420 ur v zraku

Newyork, 31. jul. (Tel. Slov.) Letalo »St. Louis Rubin« je postavilo nov rekord v trajnem poletu z 420 urami 21 min in s tem pobilo prejšnji rekord za 173 ur in 7 min. V torek ob 21.38 njujorskega časa se je spustilo na zemljo na letališču v St. Louisu.

Drobne vesti

Newyork, 31. jul. »Tel. Slov.« Državni tajnik Mellon je informiral francoskega poslanika Claudela, da je ameriška vlada z ozirom na ratifikacijo Mellon-Berangerjevega dogovora v francoski poslanski zbornici zadovoljna s tem, da se termin zapadlosti francoskih trgovskih dolgov v Ameriki v višini 400 milijonov dolarjev podaljša do 1. maja 1930.

London, 31. jul. (Tel. Slov.) Včeraj zvečer je pristalo v Croydonu z 10 potniki rusko letalo »Krila sovjeta«, ki je že prej obiskalo Berlin, Paris in Rim. To je prvo rusko letalo, ki je po vojni pristalo v Angliji.

Dunajska vremenska napoved. Oblačno vreme bo trajalo še dalje, morda bo tudi deževalo. Temperatura se ne bo dosti spremenila.

Važen nagovor Sv. očeta na ital. episkopat

Rim, 31. jul. (Tel. »Slov.«) 29. t. m. je papež Pij XI. sprejel nad 70 nadškofov in škofov italijanskih ter imel pred njimi slovesen nagovor.

Sveti oče je najprej poudarjal, da smatra lateranski pakt kot epohalen dogodek božje previdnosti in da popolnoma zaupa v to, da bo prinesel neprecenljive dobrate Cerkvi in dušam. Res, da je bodočnost vedno negotova, toda sveti oče zaupa v Boga, v kojega rokah je bodočnost. Ona je v dobrih rokah. Potem je sveti oče škofom priporočal mala semenišča (gimnazije) in velika duhovna semenišča. Kar se tiče klerikov, bodo morali odslej preiti kurz za knjigovodstvo, ker jim konkordat daje v roke upravo cerkvenega premoženja, čegar do sedaj niso bili vajeni. Kar se tiče malih semenišč, je po dolgi dobi pomanjkanja duhovskega naraščaja v Italiji opažati sedaj velik dotok v duhovska učilišča. Bog ne daj, da bi morali spričo tega pojava reči: »Multiplicasti gentem, sed non multiplicasti laetitiam.« Večkrat starši pošiljajo otroke v malo semenišče, ker so duhovniki oproščeni vojaške službe, ker se je socialni položaj duhovščine zboljšal in ker v semeniščih lahko za malenkosten denar dobijo solidno znanje. Zato je treba poostrižiti izpite in izvršiti brez bojazni, brez ozirov in brez oklevanja skrupulozno izbiro, »kajti mnogo bolje je, imeti enega samega popolnoma pripravljenega duhovnika, kakor imeti štiri ali pet povprečnih ali celo pod povprečno mero. Imejte pred očmi, da Cerkve ne more ničesar bolj obžalovati kot nesposobne duhovnike, ki so malo ali nič pripravljeni.«

Parlament odobril Briandovo deklaracijo

Deklaracija franc. vlade — Briand zahteva tromesečno premirje

Pariz, 31. julija. (Tel. »Slov.«) Poslanska zbornica je po kratki interpelacijski debati s 325 glasovi proti 136 glasovom sprejela dnevni red, ki so ga predlagale zmerne srednje skupine, da se z odobravanjem sprejme samo vladna izjava, ne da bi se vladi izrecno izrekla zaupnica.

Točno ob treh popoldne je predsednik poslanske zbornice otvoril sejo. Briand je takoj začel čitati vladno izjavo, katere besedilo se je določilo šele danes dopoldne na kratki seji ministrskega sveta.

Programatična izjava se začne z izrazi simpatije Poincareju, katere je vsa zbornica vihrano odobraval. Dalje je Briand izvajal: Kabinet vidi svojo edino nalogo v tem, da nadaljuje in dokonča delo svojih prednikov. S finančno sanacijo, z ojačenjem valute in ureditvijo inozemskih dolgov je prejšnje ministrstvo omogočilo mednarodno konferenco, ki se bo sestala že v par dneh in ki naj konsolidira varnost Francije v Evropi in varuje njene materialne interese. Spričo te naloge je vlada pripravljena, da bo med njo in parlamentom sporazum mogoč. Briand upa, da bodo celo oni, ki so na žalost odklonili sodelovanje pri sestavi vlade, vsaj s svojimi glasovi olajšali ministrstvu nalogo. Čas je skrajno resen in zahteva, da se žrtvujejo vsi drugi vidiki. Vlada zahteva samo premirje treh mesecev, kar pač nihče ne more smatrati za pretirano. Sklicana je konferenca v Haagu, ki tvori eden najvažnejših članov v verigi organizacije miru. Vlada smatra za svojo edino in izključno misijo, da na tej veliki mednarodni konferenci brani

Nato je papež poudarjal, da mu je neka svetovna kapaciteta, ki ima sedež v veliki mednarodni družbi, zagotovila, da sta pogodba o vatikanski državi in konkordat z Italijo med seboj neločljivo zvezana.

Nato je Nj. Svetost obrnil pozornost škofov na čl. 43 konkordata, ki govori o katoliški akciji. »Treba je skrbno paziti, da mora biti katoliška akcija, ki nam je toliko na srcu, zunanaj in nad vsako politično stranko, kajti ena sama stranka je naša, stranka apostolov, koje poklic je reševati duše.« Škofje morajo skrbno paziti, ne samo na to, da ohranijo pravega duha v katoliški akciji in jo razširjajo, ampak tudi na to, da jo bodo znali braniti. Žalibog je namreč to potrebno. Mogoče, da gre tukaj za zlorabe krajevnih faktorjev in nepojmovanje sprejetih instrukcij. Na vsak način morajo škofje vedno braniti katoliško mladino, prizadevajo si, da jo versko izobrazijo, kar je tudi v korist države. Opoznamo, da je sveti oče vse drugače ravnal z Balillo, ki jo je v okrožnici l. 1927 toplo priporočil škofom v svrhu duhovne pastoracije. Papež je nato škofom prav posebno priporočal mladino, s katero je treba ravnati na poseben način. »Ne bilo bi namreč človeško niti pametno zahtevati, da bi se mladi ljudje v svežosti svoje mladosti obnašali tako, kakor zreli moške.«

Papež je zaključil svoj nagovor s sledečimi besedami: »Škofje naj tedaj povedo svojim sinovom pri katoliški akciji, da jih papež ljubi, kakor ga ljubijo oni, in da ostane resnica, da, kdor se jih dotakne, se dotakne zenice očesa svetega očeta in najbolj občutnega dela njegovega srca.«

francooske pravice in interese. Samo v tem vidi svoj program in svojo eksistenčno pravico. Da izpolni to nalogo in da more govoriti v imenu Francije, potrebuje zaupanje parlamenta. Vlada stoji pred največjo odgovornostjo, ki jo je sploh kdaj po vojni imelo kako ministrstvo. Vlada je pripravljena, prevzeti nase to odgovornost s pomočjo parlamenta, ki mora tudi s svoje strani prevzeti svojo odgovornost z ozirom na narodne interese.

Deklaracijska debata

je bila kratka. Socialist Frossard je izjavil, da je Briand sicer sam socialist in da tudi še danes vodi popolnoma na levo usmerjeno mirovno zunanjo politiko, vendar pa mu socialistična stranka ne more dati zaupnice, ker se je podal v ujetništvo reakcije. Njegov kabinet je isti desničarski Poincarejev kabinet, dasiravno Poincareja samega ni v njem.

Vladna večina je tudi še danes proti izpraznitvi Porenja. Komunist Cassel je označil vladno izjavo kot pravo sliko negotovega stališča kabineta. Edino demokrat Oignoux je v debati izjavil, da bo njegova stranka izrekla kabinetu zaupnico. Likvidacijo vojne, za katero gre današnji vladi, je treba izpopolniti z mednarodno racionalizacijo produkcije in konsuma v Evropi. Treba je vsekakor omogočiti carsinsko demobilizacijo. Radikalni poslanec Planche je z brezobzirno ostrostjo izjavil, da njegova stranka ne more dati novi vladi nobenega zaupanja, ker hoče brez vsake logike voditi politiko miru z desničarsko večino. Nato je še enkrat govoril Briand, da brani svoj kabinet. Hotel je predvsem čim najhitreje rešiti vladno krizo.

Proti komunističnim hujskarijam

Obsežni varnostni ukrepi policije za 1. avgust

Praga, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Za jutrišnji dan 1. avgusta so češkoslovaške oblasti odredile obsežne varnostne mere. V Pragi so zbrani vsi orožniki s Češke, ki drugod niso potrebni. Policija je pripravljena že od 27. julija dalje. Vsi dopusti pri orožništvu in policiji so bili ukinjeni.

Praga, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Praška policija je danes v več hotelih priredila racijo in aretirala nekatere inozemce, ki so prišli v Prago radi priprav za jutrišnje demonstracije.

Bukarešt, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Radi pripravljanja demonstracij za 1. avgust v Bukarešti, Temešvaru, Kološu in Kišinevu je policija aretirala mnogo oseb. Ministru za notranje zadeve Vajda Vojvodu je poverjena naloga, da skrbi za red. Vlada se nadeja, da ne bo prišlo do nobenih spopadov.

Dunaj, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Za 1. avgust napovedane komunistične manifestacije na Dunaju je policijska direkcija prepovedala tudi v rekurzem postopanju. List stranke »Rote Fahne« je bil zaklenjen, ker je z najostrejšimi izrazi protestiral proti prepovedi. Cela vrsta članov komunistične stranke je bila aretirana.

Dunaj, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Nemški komunistični poslanec praškega parlamenta Edm. Burian je prišel v obmejno postajo Lundenburg in hotel potovati dalje na Dunaj. Obmejna policija pa mu je zabranila nadaljnje potovanje, ker je še vedno v veljavi prepoved bivanja, ki jo je izdala proti njemu dunajska policija.

Berlin, 31. julija. (Tel. »Slov.«) Za jutri 1. avgusta je berlinska policija odredila obsežne varnostne ukrepe. Jutri zvečer sta nameravani dve veliki manifestaciji: socialno-demokratska protivojna demonstracija v Friedrichsheimu in komunistična protivojna demon-

stracija v Lustgartnu. Ker so funkcionarji komunistične stranke dali policijskemu predsedniku zagotovilo, da se bodo zavzeli za to, da se mir in red ne bosta kalila, jim je policija dovolila večje število prometnih cest za demonstracije. Upanje je, da se bodo spopadi med policijo in komunisti mogli preprečiti.

Ukrepi bolgarske policije

Sofija, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Policija je ukrenila obsežne priprave za varstvo reda in miru na dan 1. avgusta. Zadnje dni je bilo v Sofiji prijetih več kot 50 oseb radi priprav za komunistične demonstracije. Policija je tudi zaplenila obširen komunistični propagandni material. V Varni so bili aretirani trije emisarji iz sovjetske Rusije, ko so poskušali prekoračiti bolgarsko mejo s komunističnim propagandnim materialom.

Tudi na Kitajskem pripravljali nemire

London, 31. jul. (Tel. Slov.) Po angleških vesteh iz Sanghaja je kitajska policija na francoskem koncesijskem ozemlju v Sanghaju aretirala 250 kitajskih komunistov in zaplenila komunistične oklice in dokumente, iz katerih izhaja, da so nameravali komunisti prirediti v četrtek splošne nemire v Sanghaju.

Bolgarki demanti

Sofija, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Iz Belgrada razširjena vest, da se bo v Bolgarski izključila vojaška diktatura, je popolnoma brez podlage. General Vlkov, ki je po teh vesteh izbran za diktatorja, se sedaj nahaja v Rimu.

Šahovski turnir v Karlovih Varih

Karlovi vari, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Danes se je igrala prva igra šahovskega turnirja. Gilg je premagal Johnerja, partija Colle-Sämisch je ostala remis, dr. Vidmar je premagal Marshalla, partija Spielmann-Grünfeld se je odgodila, Matison je premagal dr. Marossija, partija dr. Tartakower-Capablanca je ostala remis, ravno tako partija Thomas-Niemcevič, partija Rubinstein-Treibach se je prekinila, Canal je premagal dr. Bäckerja, Yates pa gđ. Menschik.

Poincare bo danes operiran

Pariz, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Bivši ministriški predsednik Poincare je bil danes popoldne iz stanovanja prepeljan na kliniko. Jutri dopoldne bodo izvršili prvo operacijo. Dne 20. avgusta pa bodo odstranili tudi obolelo prostato. Splošno stanje Poincarejevo je zadovoljivo.

Podrobnosti o ponesrečenih zaroti v Romuniji

Bukarešt, 31. jul. (Tel. »Slov.«) Ministrstvo je izdalo sporočilo o zadnji ponesrečeni oficirski vstaji. V vstajo je bilo zapletenih 42 oseb, od katerih so bili štirje višji oficirji. Ti so obtoženi, da so organizirali vstajo in skušali zapeljati druge k nepokorščini. Ostalih 38 je obtoženih le zaradi poskusa izzvati nemire.

Preiskava o vstaji je dognala, da so hoteli zarotniki zasesti ministrstva in aretirati člane vlade. Vsi so bili pristaši fašizma in so na svojih sestankih oblekli črne srajce.

Razprava proti zarotnikom se prične dne 2. septembra pred vojnim sodiščem v Bukarešti.

Izseljeniška konferenca v Splitu

Belgrad, 31. jul. (Tel. »Slov.«) V Splitu se vrši 5. avgusta velika izseljeniška konferenca, katere se bo udeležil tudi minister za socialno politiko Drinković. Konferenca je namenjena posvetovanju o splošni reorganizaciji izseljeniške službe in je ministrstvo za socialno politiko pozvalo na njo vse zasebne kakor tudi javne organizacije, ki se bavijo podrobno z izseljeništvom. Med njimi je povabilo ministrstvo tudi oblastni izseljeniški urad ljubljanskega oblastnega odbora. Konferenci bo predsedoval minister za soc. politiko dr. Mate Drinković. Odpotoval bo v Split v soboto v spremstvu načelnika dr. Patona.

Mesto Sušak je povabilo soc. ministra, da bi ob priliki te konference prišel tudi na Sušak, kjer bi si ogledal tamkajšnje higienske in druge socialnopolitične ustanove in bi obenem z zastopniki pristaniškega razmotrival vprašanje prevoza naših izseljencev preko suške luke.

Srbski kmetje na Gorenjskem

S prvim jutranjim vlakom so prišli srbski kmetje iz Škofje Loke v Lesce. Na kolodvoru sta jih pozdravila radovoljski okrajni glavar in župan iz Lesce. Pri sprejemu so bili tudi šolski otroci, ki se goste živahno pozdravljali. Takoj so odpotovali v Hraše, kjer so si ogledali sirarskim dom in nekatera druga kmečka posvetila. Srbi so bili zelo zadovoljni, posebno v sirarskem domu. Nato so se zopet vrnili v Lesce, kjer so jih ponovno lepo sprejeli in jih pogostili. Poklonili so jim tudi lep šopek planink in rododendrona, ki so ga nabrali na Begunjščici. V Lescah so si gostje ogledali tovarno za pletenine in za verige. Potem so odpotovali z avtobusi v Zasip, od tam pa v Podhom, kjer so si ogledali Janovo posestvo in še nekatera druga manjša posvetila. Obiskali so zadružno sirarno, kjer jim je bila zopet prirejena zakuska in jim je govoril g. Jan domoljubljen govor. Od tam so šli peš na Bled. Od zdraviliškega doma so se odpeljali v spremstvu župnika Oblaka in župana na otok, kjer je govoril župnik Oblak pred vratmi cerkve, jim razložil pomen blejskega otoka in razkazal cerkev ter razložil pomen zvončkov. Vsakemu izletniku je podaril lepe spominske sličice, nakar so se zopet s čolni odpeljali v zdraviliški dom, kjer jim je bila prirejena zakuska in jih je pozdravil blejski župan. Nato so se odpeljali v Ljubljano z avtomobili.

Primorske vesti

Rubrika »Dobrih katoličanov«. Pri novi maši na Proseku so pevi po stari navadi zapeli po zdrav novomašniku v slovenskem jeziku, sv. mašo samo pa so peli v latinščini. V »Piccolu« je bil oglašen neki »dober katoličan, ki zvesto izpolnjuje verske dolžnosti, in povedal, da se je takoj odstranil iz cerkve, ko je zaslišal slovensko pesem, ki jo njegova narodna zavest ne prenese. Pač malo verjetno je, da je pisemce poslal »Piccolu« »dober katoličan«; prej bi verjeli, da pišejo to rubriko, ki se prikaže vsakokrat, ko je treba udariti po slovenskem duhovniku, »dobri židovski framasoni« — »Popolo di Trieste« je napadel msgr. dr. Ukmarja radi njegove pridige pri tej novi maši.

Iz italijanske Idrije. Glavno glasilo fašistične stranke na Primorskem protestira proti rabi slovenskega jezika v dopisovanju florentinske zavarovalnice »Fondiarie« s primorskimi zavarovanci. Tako se je drznil glavni zastopnik za Primorsko poslati pismo v »tujem« jeziku v Idrijo, »kjer ne govorijo, ne čitajo, ne pišejo v nobenem drugem jeziku kakor v italijanskem.«

Lep pogreb so priredili v petek tržaški Slovenci pokojni Frančiški Gabrovšek, materi 86. gg. Franca in Andreja Gabrovšek. Rojanska Marijina družba ji je zapela dve žalostinki na domu in v cerkvi. Pogreb je vodil msgr. Jurizza v spremstvu treh duhovnikov. Krsti sta sledila sinova, več duhovnikov in predstavnikov slovenskih katoliških in drugih organizacij v Trstu in na Goriškem.

Kaj je novega

Koledar

Četrtek, 1. avgusta: Vezi sv. Petra apostola; Makabejski bratje. Dan je dolg 15 ur in 3 minute.

Pod kakšnimi pogoji gredo na Francosko

Pogodbe francoskih podjetij z našimi izseljenci. — Delavske plače. — Zakonska zaščita. Enakopravnost s francoskimi delavci.

Ljubljanska Borza dela pripravlja za 6. avgust t. l. zopet večji transport izseljencev v Francijo. Obveščenih je zaenkrat okoli 450 brezposelnih, ki so se tekom zadnjih mesecev prijavili pri borzi za delo, naj se do 6. avgusta zgledajo v uradnih prostorih Borze dela v Ljubljani, kjer bo vsakega posameznega pregledal in zasljal zastopnik »Društva za emigracijo« ter določil, ali je dotični sposoben za zaposlitev ali ne. Za transport določeni delavci bodo prejeli pri tej priliki potrdilo, da so sprejeti v delo in s tem potrdilom si bodo nato preskrbeli potne liste.

Brzko dejstvo je sicer, da morajo naši državljani radi veliko brezposelnosti doma iskati za službo v tujini, vendar je tolažilna okolnost, da je prijateljska Francija na poseben način poskrbela za zaščito naše delavske emigracije ter naklonjeno podprla skrb naših oblasti za jugoslovanske izseljence. Francija bo potrebovala v bližnji bodočnosti še več tisoč delavcev iz naše države ter jih zaposlila v svojih rudnikih in industrijskih podjetjih. Sporazumno s francoskim društvom za emigracijo je naš izseljeniški komisariat izposloval od francoskih velepodjetij besedilo posebnih pogodb, ki vsebujejo za delodajalca in delavca obvezne pogoje glede zaposlitve. Te pogodbe, ki predstavljajo hkrati za izseljenca nekako garantno pismo, so omejene za vsa podjetja na dobo 1 leta.

Ljubljanska borza dela nam je dala v objavo besedilo teh pogodb, ki ga v naslednjem prinašamo:

1.

Za rudarje.

Podjetje, ki zaposluje, se obveže, da bo zagotovilo delavcu, s katerim je sklenilo pogodbo, za pogojeno dobo stalno delo in sicer od tistega dne, ko delavec prispe na Francosko. Delavec se obveže, da bo v pogojeni dobi opravljal določeno mu delo in sicer od prvega dne po prihodu. Delodajalcu je prepovedano, premeščati delavca brez njegovega privoljenja in brez dovoljenja francoskega ministrstva za delo. V slučaju premestitve delavca trpi vse stroške delodajalec. Delodajalec ne more poslati delavca v nobeno francosko kolonijo ali kakor drugo deželo, ki je pod pokroviteljstvom francoske republike.

2.

Dela se 6 dni na teden, 8 ur na dan, t. j. 48 ur na teden, v kolikor ne dopušta spremembe delovnega časa francoski zakon. Kar se tiče prekinjenja dela brez dan, v praznikih, ponoči in čezurnega dela, se sme poslužiti izseljenec istih pravic, kot francoski delavci, ki so zaposleni v istem podjetju. Za rudnike je določen delovni čas za vsako vrsto in za vsako kategorijo delavcev v smislu odredb francoskega zakona. Za slučaj nesreče ali rudniških katastrof veljajo za izseljenca isti zaščitni predpisi, kot za francoske delavce.

3.

Mezda (plača) podpisnika pogodbe je za isto delo v istem podjetju enaka prejemkom delavca, ki je francoski državljan. Enako glede draginskih doklad. Nezanjanje francoskega jezika ne tvori v tem slučaju nikakega razloga, da bi bil naš izseljenec slabše plačan od francoskega delavca.

4.

Plača za kvalificiranega rudarja I. kategorije znaša dnevno 25—28 frankov (okoli 55—62 Din) z vsemi dokladi vred. Delavci II. kategorije (pomozni rudarji za delo v rovih) zaslužijo 23—25 frankov dnevno (51—55 Din) z dokladi. L. 1928. je znašala plača jamejskega delavca 29—35 frankov dnevno (64—78 Din). Delodajalec je dolžan zaposliti delavca pri tistem delu, za katerega je bil najel. Rudarji prejemajo plačo izključno v gotovini in sicer najmanj vsak mesec dvakrat. Prehrana delavca v rudniku stane 8—10 frankov dnevno (18 do 22 Din). Stanovanje, ki ga preskrbi podjetje, 10 do 20 frankov mesečno (22 do 44 Din).

6.

Podjetje zagotovi delavcu zdravniško oskrbo in zdravila pod istimi pogoji, kot francoskim delavcem, t. j. proti odbitku 1 in pol odstotka od navedene plače. Poleg tega 5 odstot. za pokojninski sklad.

V slučaju smrti mora delodajalec poskrbeti za rudarjev pogreb ter ukreniti, da se o smrti nemudoma obvesti naše poslaništvo v Parizu.

7.

Za slučaj nesreče je delavec deležen koristi, ki jih določa francoski zakon.

8.

Potne stroške iz Jugoslavije v Francijo plača delavec. Za te stroške more izseljenec dobiti pri podjetju predujem, ki ga bo pozneje mesečno odplačeval. Delavca, ki je izpolnil pogoje navedene v pogodbi, je delodajalec dolžan povrniti ves denar, ki mu ga je na podlagi navedenih odredb odtegnil od plače.

9.

V slučaju, da delavec prekine pogodbo po svoji krivdi, nima pravice do kake odškodnine s strani delodajalca. Če pa prekine pogodbo po delodajalčevi krivdi, mu mora delodajalec plačati potne stroške v domovino, oziroma do tja, kjer je bil delavec najet. (N. pr. v Ljubljani.)

10.

Delodajalec sme razveljaviti pogodbo: 1. ako delavec ne izpolnjuje pogojev (razen v slučaju stavke). 2. Ako delavec grozi svojim predstojnikom ali jih žali. 3. V slučaju kazenskih prestopkov. Delavec sme prekiniti pogodbo:

1. Če delodajalec krši pogodbo.
2. Če ga predstojniki žalijo ali če so nasilni proti njemu.
3. Če se delodajalec brani, vrtni delavcu osebne listine.
4. Če je pozvan v vojaško službo in v slučaju mobilizacije.

11.

O vsakem nesporazumu med delodajalcem in delavcem se takoj obvesti direktno ali potom konzularnih oblasti francosko ministrstvo za delo, odsek za inozemsko delovno silo.

Zunanje delo in v delavnicah.

Pogodbe delavcev, zaposlenih pri zunanjem delu ali v delavnicah, so v besedilu bistveno enake rudarskim pogodbam. Najmanjša dnevna plača znaša na uro 2.31 fr., na dan 18.50 fr., na akord 22.50—27 fr. dnevno. Ta podjetja nudijo delavcem stanovanje v skupni spalnici za 5 fr. mesečno, družinska stanovanja, obstoječa iz 3 sob za 30, 35 in 45 fr. mesečno. Hrana brez pijače za delavca 8 fr. dnevno.

Nakladanje in izkladanje vagonov.

Pri tem delu je zaposlenih mnogo naših izseljencev. Delajo neprestano ves dan, razen ponoči. Glavni predpogoj za izvrševanje tega dela je, da mora delavec poznati številke. Zaslužek znaša 3.50 fr. na uro (7.80 Din). Stanovanje se more dobiti za 2 fr. dnevno, a hrana za 13 fr. na dan. Podjetje Lambert Frères et Cie. v okraju Seine & Oise plačuje pomožne delavce (kopače) po 3.75 frankov na uro, ali dnevno 30 fr. Po treh mesecih morejo delavci tu baje zaslužiti 36—40 fr. na dan. Hrana približno 15 fr., stanovanje 1 fr. dnevno.

Navedeni pogoji so glasom pogodb zajamčeni. Da naši izseljenci kljub navidez dokaj ugodnim plačam sorazmerno ne živijo boljše od svojih tovarišev, ki so zaposleni doma, je docela jasno, zakaj trd je kruh, ki si ga mora naš delavec služiti v potu svojega obraza, dvakrat trd, če mu ga reže hladna tujina... Poglavje o socialnih in moralnih razmerah naših izseljencev pa tvori posebno, veliko vprašanje.

Likvidacija okrajnega zastopa v Brežicah

Brežice ob Savi, 30. julija.

Dne 29. julija 1929 so se sestali načelniki okrajnega cestnega odbora, okrajne blagajne in zdravstvenih okrožij za sodni okraj Brežice. Na sestanku je prišlo do popolnega sporazuma glede načina likvidacije okrajnega zastopa. Vsa aktiva in pasiva so prevzeli okrajni cestni odbor, okrajna blagajna, zdravstveno okrožje Brežice, zdravstveno okrožje Bizeljsko in zdravstveno okrožje Rajhenburg glede občine Videm v razm. 70 : 20 : 5 : 4 : 1. Za osnovo razdelitve premoženja se je vzel računski zaključek z dne 31. dec. 1928. Za leto 1929. že izplačane doklade je prevzel na svoj račun okrajni cestni odbor, dočim okrajna blagajna in zdravstvena okrožja dobijo doklade za leto 1929. temeljem njihovih proračunov za celo leto. Zastopniki vseh zastopanih korporacij so se zedinili tudi v tem, da pričnejo nove korporacije s takojšnjim poslovanjem. Okrajni cestni odbor in zdravstvena okrožja bodo v kratkem sestavili svoje proračune za tekoče leto, dočim bo okrajna blagajna mogla sestaviti svoj proračun šele po likvidaciji okrajnega zastopa v Sevnici, ki še ni izvršena.

Nazaj nas več ne bo...

Vojak vstopil v Nišu.

Bohinjska Bela, 30. julija.

Pred 16 meseci so rekruti iz Boh. Bele odhajali v vojaško službo. Poslavljal se je od staršev, sestrice in rojakov nekako zamišljen, otožen tudi sin progovnega paznika Adolf Pokovec in žalostno prepeval: »... nazaj nas več ne bo,« kakor da je čutil, da se za vedno poslavlja od domače vasi, domačih gora in planin. Odsel je v službo v mesto Niš k 16. pešpolku. Postal je kaplar in vsled svoje vestnosti v službi, svojega tihega, mirnega značaja, svojega vzornega obnašanja je postal ljubljeneц cele 11. čete 3. bataljona.

Še dva meseca, konec bo vojaške službe, povrne se zopet k kovaškemu nakovalu, pomagal bo svojim dobrim staršem; povrne se nazaj v nepozabni bohinjski raj.

Dne 24. julija je bilo silno vroče. Po 12urni vojaški službi je bil opoldne Adolf prost. Da bi se ohladil, se je šel ob 2 kopat v reko Nišavo, ki teče skozi mesto Niš; reka je kalna in polna nevarnih 4 do 5 metrov globokih tolmunov in vrtnic. Po nesreči zaide v tolmun in izgine pod vodo. Navzoči opazijo nesrečo. Neki civilisti skoči ponj in ga srečno privleče nezavestnega, a še živega iz vode. Mesto da bi bili takoj pričeli z umetnim dihanjem, so poklicali avto, ki ga je odpeljal v bolnico. Na potu pa je izdihnil. Že drugi dan je bil pokopan na vojaškem pokopališču. Starši so odšli k pogrebu takoj, a prišli so en dan prepozno. Vsi, kateri so poznali bleda, tihega, mirnega Adolfa, obžalujejo njegovo smrt in sočustvujejo z njegovo rodino, katero je zadel z njegovo smrtjo tako težak udarec. Vojaku jugoslovanske vojske časten spomin!

Bolezni v želodcu (gorečica)

Neprestano rastejo milijonski promet kakor tudi 100 letni obetaj naše trdke dokazuje najbolje, da je naša **Originalna Bullrich** sol kakor tudi doslej nenadomestljiva proti vsem težočam prebave in gorečice. Kupite še danes en zavoj ali poskusite naše tablete. Tudi vi boste iznenadeni vsled njenega učinka. Bullrichova sol se dobiva v vseh lekarnah. Prava je samo v visnjavi zavojih s sliko izumitelja. **A. W. & C. W. Bullrich, Berlin W. 57.** Skladišče v Jugoslaviji: Ista, d.d., Zagreb.

Srbski kmetje v kranjskem okraju

Kranj, 31. julija.

V torek je posetilo Kranj in bližnjo okolico 27 seljakov iz skopljanske oblasti pod vodstvom inž. Savića. Po prisrčnem sprejemu na kranjskem kolodvoru, kjer je imel kratak in jednat nagovor vl. sv. Jos. Znidarčič, so se gostje takoj podali v avtomobilih v Hrastje, kjer so si ogledali gospodarstva posestnikov, osobito posestvo bivšega nar. poslancu Brodarja. Gosp. Brodar jim je temeljito obrazložil vse panoge kmetijskega gospodarstva. Na Prebačevem so si srbski kmetje ogledali vzorno posestvo Fr. Novaka, kjer se niso mogli zadosti načuditi vzornemu hlevu in živini. Odtod so krenili gostje čez Voglje, kjer jih je pozdravil župan Fr. Molj, skozi lepe brniške gozdove proti Senčurju.

Srbske goste sta sprejela tu bivši obl. posl. Umnik Anton in župnik Ivan Piber. Z velikim zanimanjem so ogledovali vzorne gospodarske naprave, gasilni dom ter zadržujo mlekarno. Posebno pozornost je zbujala med seljaki lepa farna cerkev, kjer jim je župnik obrazložil vse zgodovinske posebnosti. Odtod so nadaljevali pot preko Britofa v Predoslje, kjer so bili po župniku Zupanu in predsedniku gospodarske zadruge Ovse- neku istotako prav prisrčno sprejeti. Po ogledu gospodarskih naprav jim je bila prirejena zakuska, na kateri je bilo obojestransko izmenjanih več lepih nagovorov. Z velikim zadovoljstvom so se odpeljali skozi Kokrico v Naklo; tod so si ogledali gostje pod vodstvom predsednika mlekarske zadruge Lovra Novaka zadržujo mlekarno.

Iz Nakla so krenili zopet v Kranj; tu jim je bila prirejena v sirotišnici mala zakuska pod vodstvom predsednice Vincencije družbe gospe Logarjeve. Po poslovnem govoru mestnega župnika Škerbca, so si srbski seljaki ogledali zanimivosti mesta, nakar se je vršil »Pri Jelenu« banket. Banketa so se med drugimi udeležili okr. glavar vl. sv. Znidarčič, duh. sv. Matija Škerbec, bivši nar. posl. Janez Brodar, zastopnik mestne občine Maks Fock, gimn. direktor Ivan Kršnik, šef. okr. sodišča sod. sv. Ivan Zobec, kmetijski nadzornik Josip. Sustić in okr. vet. refer. Bedenk Vinko, ki je srbske goste spremljal na vsej njihovi ekskurziji po kranjskem okraju.

S popoldanskim vlakom so krenili srbski seljaki z najlepšimi vtisi v Škofjo Loko.

Jakopinovi pomagači pred sodiščem

Novo mesto, 30. julija.

Svoječasno smo poročali, da se je posrečilo znanega roparja in tatu Jakopina Ignacija in njegove tovariše Kolenca Franca ter Malija Martina in Avgusta aretirati in jih oddati v novomeške zapore.

Tem roparjem in tatovom pa so stali na strani razni pomagači. Glavne izmed teh je sedaj že zadela zaslužena kazen. Tako Mali Heleno in Mali Ivano ter Rogelj Matevža, Frančiško in Jožefo in Jakopina Antona, vsi iz okolice Št. Vida pri Stični. Prvih pet se je moralo pred sodiščem zagovarjati, da so od 25. marca do 12. maja oziroma 10. junija t. l. iz zapore okrajnega sodišča v Višnji gori pobelega Kolenca in Jakopina sprejeli v hišo in skrivali pred oblastmi ter jima pomagali, da ne prideta oblastem v roke ter da so od tatov Jakopina, Kolenca in obeh Malijev sprejemali ukradeno blago, čevlje, perilo, dragocenosti in denar ter tako zakrivali hudo delstvo deložnosti tatvine.

Ugotovilo se je, da je bilo ravno Jakopinu in njegovim tovarišem s pomočjo teh pomagačev omogočeno, da so izvršili več ropov in vlomov in jih orožništvo ni moglo izslediti, ker so se znali spretno skrivati. Podnevi so spali v skrivališčih, ponoči pa so kradli in ropali.

Jakopin Anton, brat večkratnega roparja in tatu Ignacija Jakopina pa je bil tožen, da je v tatinski družbi izvršil tudi več tatvin, dasi še primeroma mlad, ne še 20 let star.

Obsojeni so bili: Mali Helena na 4 leta težke ječe, Mali Ivana na 4 mesece težke ječe, Rogelj Matevž na dve leti težke ječe, Rogelj Frančiška na 6 mesecev, Jožefo Rogelj na 5 tednov in Jakopina Antona na 4 mesece težke ječe.

Te ostre kazni bodo gotovo izmordile one pomagače v zakonitih vaseh po Dolenjskem, da ne bodo šli več na roko raznim rokavljem, roparjem in tatovom.

Dve težki nesreči na Kočevskem

Kočevje, 30. julija.

Danes sta se pri nas zgodili dve težki nesreči, ki bi kmalu zahtevali troje človeških žrtev. Prva nesreča se je zgodila z motorjem cestnega mojstra G. Emila Bižala iz Kočevja. G. cestni mojster se je odpeljal s svojim motorjem v ponedeljek iz Kočevja proti Osilnici. V priklopi je sedel jurist Vilko Boje. V Osilnici sta oba prenočila, nakar sta drugo jutro odpotovala naprej proti Čabru in od tu po znanem sedem kilometrov dolgem bregu na Drago, ki leži približno 800 m nad morjem. Cesta na tem kraju je zelo slaba, močno izvožena in zvezana z brezštevilnimi ostrimi ovinki. Nekako sredi poti od Čabra do kočevske hribovske vasiče Trave na ostrem ovinku je zadnje motorno kolo na gladki skali sredi ceste izpodletelo. S tem se je ravnotežje podrla in motor je z obema potnikoma zdrknil v globčino do 15 metrov. Jurist Vilko Boje je zletel iz priklopie v ozko grapo in tam obležal, dočim je cestnega mojstra G. Bižala motor pokopal pod seboj in le sreči je pripisati, da ga ni v padcu pobil do smrti. G. Bižal je dobil težke opekline na laktih od cilindra, ki je bil vsled hudega klanca skoraj žareč, dalje se je težko poškodoval na nogah. Motor in priklopica pa sta ostala popolnoma nepoškodovana. Lahke poškodbe in praske je dobil tudi sopotnik. Samo ugodno naključje je hotelo, da ni motor zdrknil v prepad, ki je tam preko 50 metrov globok, ali pa da ni zdrknil v globino po bregu. V tem slučaju bi bil padec obeh potnikov smrten.

Druga nesreča se je zgodila sredi mesta. Kakor smo že poročali, je dvignil kavarnar in tovar-

Če rabite zanesljive britvice Gillette, se boste vselej brezhibno brili.

Izredno ostro rezilo iz najboljšega jekla reže pri vsaki potezi z aparatom. Kupite pravočasno nove britvice Gillette!

Gillette

nar g. Iv. Zurl svojo enonadstropno hišo sredi glavnega trga za eno nadstropje in mansard višje. Na hiši se sedaj vršijo zadnja popravila. Na novi strehi je bilo treba predvsem žlebov. Te je šel delat na streho pomoč

★ **Nova avtomobilska proga.** Splošna mala železniška družba v Ljubljani odpre z današnjim dnevom novo avtomobilsko progo Ljubljana-Mengeš-Komenda-Cerkije-Velesovo-Sencur-Kranj in obratno. no. Začasni odhodi so iz Ljubljane ob 6 in ob pol 14. Iz Kranja odhod ob 20.15 in ob 4.

★ **V Kranju prirede** v sredo zvečer, dne 7. t. m. prijateljski sestanek četrtošolci iz l. 1888-89 bivše nižje kranjske gimnazije o priliki svoje 40-letnice. Drugi dan skupen izlet na Jezerce. Poleg sošolcev se vabijo k sestanku vsi dijaki bivše kranjske nižje gimnazije. Informacije podajata Ivan Košnik in Ivan Kumer v Kranju.

★ **Ogenj v vlaku.** Pri snočnem osebnem vlaku, ki prihaja v Ljubljano pred šestimi uro, je med postajama Sava in Litija nastal ogenj v vagonu II. razreda. Iskra iz lokomotive je vžgala zastor. Ogenj se je hitro razširil. Zgorelo je pet zastorov in na vseh petih oknih so popokale šipe. Tudi stena je bila že močno obžgana. Nekaj potnikov je potegnili zasilno zavoro. Ko se je vlak ustavil, so uslužbenci pogasili ogenj.

★ **Dva požara.** Iz Ljutomerca poročajo: Dne 29. t. m. ob pol 16 je na zagoreni način izbruhnil v Salinčih pri posestniku N. Kovačiču ogenj ter upepelil hišo, gospodarsko poslopje in žito, pripravljeno za mladev. Ljutomerko in vsa bližnja gasilna društva so z velikim trudom omejila požar, da so ostala vsa sosedna poslopja nedotaknjena. Zvečer ob 10 pa so že itak zmučeni gasilci vnovič morali nastopiti. Na nepojasnjen način je namreč začela goriti hišica na Moti, lasti Ludvika Slane. Hišica je zgorela do tal, tako da je v tej hiši stanujoči preživetkar Stojko ostal brez strehe; komaj sta se rešila smrti dva otroka Stojkovih sorodnikov, ki sta spala v senu na podstrežju.

★ **Spomenik Grguru Ninskemu.** Spomenik Grguru Ninskemu v Splitu je že dovršen. Spomenik je, kakor znano, delo kiparja Meštroviča. Dovršeno je tudi betonsko podnožje in napravljena zadnja dela. Spomenik je sedaj pokrit z zastorom. Svečano odkritje spomenika se bo vršilo v začetku septembra in mu bo prisostvoval tudi Nj. Vel. kralj.

★ **V Belgradu se podrla hiša.** V Belgradu se je v t. m. dopoldne pripetila strahovita nesreča. Na Dorčulu, v ulici Stevana Visokega št. 42, se je podrla nova stavba, pri čemer so podrtine zasule dva delavca. Delavci, ki so delali na novi stavbi, so že preje opozorili podjetnika, da obstoji nevarnost za njihova življenja, če se podre požarni zid stavbe. Toda njihova opozorila so ostala brez uspeha in se v tem oziru ni nič ukrenilo. V t. m. dopoldne pa se je med strahovitim hrúšenjem podrla stena in takoj nato vsa stavba. Takoj so se čuli izpod razvalin obupni kriki in klicni na pomoč. Ljudje so hitro priskočili in pričeli odkopavati razvaline. Najprej so izvele izpod razvalin enega delavca, ki je bil še toliko pri zavesti, da je rekel: »Tam je še eden!« nato pa se je onesvestil. Kmalu zatem so izvele izpod razvalin še drugega, nezvestnega delavca. V čevlarski delavnici v prtilišču k sreči ni bilo v onem trenutku nikogar, drugače bi bila nesreča še večja. Oba delavca so v težkem stanju prepeljali v bolnišnico. Policija je uvedla strogo preiskavo.

★ **Pobegli vlomilec zopet na delu.** Poročajo, da se je b. m. begu nevarnega vlomilca, 23-letnega Ivana Unučiča iz kaznišnice v Stari Gradski. Unučič je tudi v Ljubljani svojčas izvršil nekaj prav predrznih vlovov. Domnevajo smo tedaj, da se Unučič gotovo vrne v Slovenijo, kjer bo svoj vlomilski poklic nadaljeval. In res: že poročajo z dežele, da Unučič prav pridno vlamlja in krađe. Tako je prejšnji teden vlomil v vasi Zagradu pri Šmarjeti v hišo posestnice Marije Povše in odnesel mnogo obleke in čevljev. Povšetova trpi okrog 6000 dinarjev škode. Za Unučičem pridno potizvujejo vse dolžniške orožniške postaje, toda do sedaj brez uspeha.

★ **V krempljih divjih zveri.** V Sremski Mitrovi gostuje te dni cirкус Koloseum. Njegovemu dreserju divjih zveri Josipu Hochmüllerju se je pripetila v četrtek težka nesreča. Dreser je stopil v kletko, da bi dresiral za večerno predstavo leve in tigre. Tigra ga je pri tem malo pocukala z zobmi za hlače. Dreser je zakričal nanjo, toda tigrica je skočila nanj, ga zgrabila za lice in ugriznila. Takoj za tem ga je eden levov pograbil za roko, ostale zveri pa so se pripravile za skok. Na obupne klice na pomoč je prišel v kletko sluga z ostmi in pregal zverine. Dreser je precej ranjen.

★ **Čelan ni Čelan, ampak Stjepan Cvijić.** O atentatu, ki ga je izvršil komunist Cvjetko Čelan na postaji v Gruziji pri Dubrovniku in ki je ustrelil dva policista, smo že obširno poročali. Ze tedaj se je pojavil sum, da atentatorjevo pravo ime ni Cvjetko Čelan in ta sum se je izkazal kot pravičen. Ka-

Restavracija hotel Union
vsak četrtek in nedeljo
original Radio koncert
na vrtu.

Knut Hamsun:

Zmaga žene

Bil sem sprevednik cestne železnice v Chicagu. Tu se mi je pripetil sledeč, strašen dogodek.

Bilo je prav na sveti večer. V moj voz je stopil gospod tridesetih let, lepo napravljen, a brez površnika, kljub poznemu letnemu času. »Sel sem od doma, kakršnen sem ravno bil. Prehiteti hočem svojo ženo,« mi je rekel. »Aha, z božičnim darilom,« sem dejal. »Da, tako je,« je odvrnil gospod in se smehljaj. Toda ta smehljaj je bil prav čuden. Skoraj se je režal in zavijal je ustnice.

»Ali hočete zaslužiti deset dolarjev?«
Seveda sem hotel; in vzel je iz listnice bankovce, ter mi ga izročil z opombo, da mi zaupa.

»Kaj naj vam pa storim?«
»Na vogalu Monroejeve ceste je med tramvajskimi tračnicami vhod v podzemski rov za kabel. Vse je že pripravljeno, da bom lahko takoj zlezal v ta vhod do vratu. Vi le vedno pazite, kdaj bom notri, tedaj pa ustavite voz in me izvedite skupaj z vašim voznikom iz vhoda, četudi se bom upiral in izjavljaj, da hočem umreti. Z voznikom sem se že tudi dogovoril in mu dal ravno toliko. To hočem storiti radi žene, ki se bo peljala tedaj v the gripu. (The grip je bil prvi, popolnoma odprt voz, kjer je bil tudi voznik.) Naj moja žena vidi, ko da sem se hotel umoriti. Danes sem namreč bral njeno pismo na moža, s katerim me vara, da se bo peljala v the gripu, da jo bo lažje spoznal. Tudi vi jo boste lahko spoznali. Imela bo rjavo, kožuhovinasto obleko

Vzeti mesto dati!

Tega načela se lahko brez pomisleka poslužujete: pijte kavo Hag brez kofeina. S tem pridobite neštete prednosti na Vašem zdravju. A zaradi tega Vam ni treba ničesar dati, niti pogrešati. Kava Hag je najfinejša zrnata kava, nenadkriljiva glede nežnosti okusa in arome in poleg tega zajamčeno neškodljiva.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah z mešanim blagom.
Zahtevajte kavo Hag v hotelu in kavarni.

Kava Hag varuje srce in živce!

kor so oblasti ugotovile in sporočile javnosti, je atentator identičen z znanim zagrebškim komunistom in bivšim urednikom »Borbe« Stjepanom Cvijićem. Druge podrobnosti o atentatorju še niso znane.

★ **Lažen sin ubil očeta.** V vasi Novakih pri Karlovcu se je te dni pripetil grozen umor. Štirinajstletni mladenič Josip Belarič je ubil s sekiro svojega očeta Mijo Belariča, ko je ta spal pod drevjem. Pokojni Belarič je imel številno rodbino, s katero je postopal zelo surovo, najbolj surovo pa še s svojim sinom Josipom, kateremu ni dal nič jesti, niti ga ni pustil stanovati v hiši, temveč se je moral mladenič potepati po vaseh in beračiti za hrano. To težko in neznošno življenje ga je naglalo, da je ubil očeta.

★ **Vojvodinski vlomilec.** Vojvodina zelo trpi radi mnogih vlomilskih tolp. V noči od ponedeljka na torek so neznani vlomilci v žitno trgovino Simona Kleina in odnesli veliko Wertheimovo blagajno. Blagajno so naložili na voz in jo hoteli odpeljati. Ko so bili že kakih tristo korakov daleč, so jih opazili stražniki, ki so stekli za njimi in zahtevali, naj se udajo. Mesto odgovora je vseh pet vlomilcev pričelo streljati, nakar so tudi stražniki streljali. Eden vlomilcev je bil ranjen, nakar so pričeli vsi vlomilci bežati ter so pustili na cesti voz z blagajno, v kateri so bile znatne vsote denarja. Policiji se ni posrečilo prijeti niti enega. Uvedla pa je strogo preiskavo in upa, da jim pride še na sled. Najbrže isti vlomilec so pred tremi tedni ukradli v subotični župniji veliko Wertheimovo blagajno, iz cerkve pa odnesli mnogo dragocenih stvari. Isti vlomilec so izvršili najbrže tudi več velikih vlovov v okolici Bačkega Petrovega sela. Vlomilec, katere je v t. m. ponoči preganjala policija, so bili elegantno oblečeni, toda — bosi. Neznani vlomilec so v isti noči vlomili v železniško skladišče v Filipovem in odnesli za okrog 40.000 Din blaga.

★ **Zidarskim in tesarskim mojstrom.** Nedavno je uničil požar v Zg. Besnici več gospodarskih poslopij. Ker se nameravajo poslopja dozidati še pred zimo, se pozivajo zidarski, kakor tudi tesarski mojstri, da se v svrhu prevzema dela oglašijo pri Jožetu Knificu, posestniku in gostilničarju v Zgornji Besnici, postaja Sv. Jošt pri Kranju.

★ **Sadno vino ali sadjevec,** spisal M. Humeč, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani; cena izvodu 10 Din. Knjiga je prirejena po najnovejših virih in lastnih izkušnjah. Nudi bogato navodilo kako sadjevec izdelujemo, kako z njim ravnamo, da dobimo okusno, zdravo in stanovitno pijačo. Knjiga se peča tudi z izdelavo kisa in uporabo sadnih tropin, da ne pridejo v nič; opremljena je z 42 podobami. Vsem sadjarjem to izvrstno brošuro najtopleje priporočamo.

★ **I. Hribaki. Razredni učitelji.** Knjiga je pravkar izšla v založbi Oblastne zaloge šolskih knjig in uči v Ljubljani ter se dobiva pri založnici kakor tudi v vseh knjigarnah za ceno 30 Din. Učitelji in učiteljice, segajte pridno po knjigi, ki jo je uprav za vas spisal odlični strokovnjak na osnovnošolskem polju. Mnogo zanimivega in za šolo porabnega boste našli v tej nepriljubljeno kramljavači knjigi. Solam da založnica običajen popust.

★ **Pri hemoroidih, zaprtju, ranitvi črevesa,** tvorih, pritisku vode, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, utripanju srca ter omotici dosežemo z vporabo naravne »Franz-Josef« grenčice vselej prijetno polajšanje, večkrat pa celo popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni predpisujejo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer pol kozarca »Franz-Josef« vode. — Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

in je zelo lepa. Če se bo onesvestila, ko me bo zagledala v tej nevarnosti, tedaj jo nesite v lekarno, na vogalu Mooreve ceste.

»Toda, saj bi si lahko prihranili svoj denar in bi šli kar v oni vhod!«

»Ti veliki Bog! Kaj pa, če me ne bi opazili, ne vi, ne vaš voznik?«

Res! V tem slučaju bi ga zgrabile vilice, ki drse med tračnicami po kablu in bi mu gotovo odtrgale glavo.

»Kakor hitro dobim telefonično obvestilo, kdaj bo šla moja žena, se bom podal v oni vhod, vi pa na tem kraju pazite, da me ne izgrešite.« To mi je povedal in še pokazal lekarno, nato pa je izstopil.

Ko sem peljal četrtič skozi mesto, je vstopila v the grip mlada dama, v rjavi kožuhovinasti obleki. Sel sem k njej po prevoznino in pri tem me je pogledala naravnost in obraz. Bila je zelo mlada in lepa, oči pa so ji bile modre in tako nedolžne. Nesrečnica, kaj strašnega vas pričakuje! Gotovo ste kaj zagrešila in sedaj vas čaka kazen. Prav gotovo vas bom pa nesel z največjim veseljem prav nežno v lekarno.

Ko sem čez nekaj časa pogledal v the grip, sem zapazil, da se pogovarja voznik, veliki Pat, Irec, z mlado damo, dasiravno mu to ni bilo dovoljeno.

Da, mlada dama je prisledla še bližje k vozniku in se prav živahno z njim pomenkovala, ta pa jo je prav verno poslušal!

Bližali smo se že Monroejevi cesti. V the gripu se onadva nista več pogovarjala, le voznik je prikimal, kakor bi bil postal v čem na jasnem in je pognal voz z vso hitrostjo.

Sedaj sem stopil tudi sam v the grip, da

★ **Pojasnilo.** Pod oglasom »Opozorilo, ki je bil priobčen na 13. strani našega lista v nedeljo 28. julija, podpisani Karel Globočnik ni identičen z g. Karlom Globočnikom, tovarnarjem in posestnikom v Trzinu.

★ **Opozorjamo na razglas ljublj. obl. odbora** o licitaciji raznih del pri razširjenju sanatorija na Golniku.

Zadnji dnevi Mesije

Na splošno željo se ponovi v nedeljo dne 4. avgusta ob 7 zvečer svetopisemska drama v treh delih (14 slik.) »Zadnji dnevi Mesije« ali »Pasijon« na Štadionu Mladinskega doma na Kodeljevem po znižanih cenah kot zadnja predstava. Po predstavi vozi tramvaj proti glavnemu in dolenskem kolodvoru.

Srajce za gospode

cefir z 2 ovratnikoma od 58 Din naprej; fini modni cefir od 70 Din naprej; najfinejši svileni poplin od 110 Din naprej; bela najfinejša šifon od 68 Din naprej; panama, odprte od 68 Din naprej; spalne najboljše vrste od 85 Din naprej; spodnje hlače, fine, gradl od 35 Din naprej. Lastni izdelki! Prvovrstno blago! F. L. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo imajo drevi: Mr. Sušnik, Marjini trg 5 in Mr. Kural, Gosposvetska c. 10.

Ob frančiškanskem mostu

Vsak čas, zlasti pa v dopoldanskih urah in proti večeru je tam ob frančiškanskem mostu živa gneča. Onkraj Majerjeve trgovine poleg Ljubljani se je postavil svoj šotor podjeten Hrvat. Zraven njega se je razporežila njega krvni bratec. Prvi sedi na stolu, drugi stoji za zločljivo mizo — oba pa imata namazan jezik in jima gre, kot bi odvijal gramofon. Prvi dela reklamo za nekakšne »aparat«, ki so najcenejši, najlepši, najmanjši, najpraktičnejši, sploh v vsakem oziru najboljši in porabni za vsako gospodinjino in gospodično in gospo in služkinjo in damo. Tako namreč vneto drobi prodajalec in hiti z »aparatom« krpati nogavice, ki jih sproti s škarjami raztrga, da se ne bi mislilo, da je to goljufija ali karkoli. Okoli prodajalca se venomer zbirajo gruča, ob njem se ustavljajo gospodinjine in kmetice, prodajalke in kupovalke, ki se vračajo s trga. Kljub dobri reklami in utrudljivemu jeziku po možak svojih »aparator« ne prodaja kaj dosti.

Oni, ki je svojo kramo razprostrl poleg prvega, dela boljše kupčijo. Ta je še za spoznanje bolj agilen. Neutrudljivo poje venomer svojo pesem, vedno isto in isto; ko jo konča, spet odkraja začne in sploh ne jenja, dokler je le kaj ljudi okoli njega. Na mizi pred seboj ima velik kup nekakšnega sivga praška, okoli kupa pa so razpostavljene škatlice, žlice in druga ropotaja iz kositra, bakra, pločvine. »Evo gospoda, da vidite! Tukaj v steklenici je voda, toda ne bom zmočil z vodo žlice, zakaj lahko bi mislili, da je v vodi kakšna goljufiva reč.« In mesto z vodo, zmoči s slino tisto reč, sune s prstom v tisti kup prahu in drgne, drgne po žlici, po škatlici — za čas se res še tako uma-

zamo mesto sveti ko solnce. In prodaja v zavilnih tisti prašek, po 4 Din enega, za 10 Din tri. Ljudje kupujejo, venomer prihajajo novi, malokdo odide brez praška. Prodajalec pa se niti za hip ne oddahne, kar dalje in dalje mu gre namazan jezik. Brez dvoma je fant za svoj posel prav zelo sposoben!

»Koliko časa ste že v Ljubljani?«
»Od velesoja dalje.«
»Pa boste še?«
»Še par tednov, potem grem v Maribor, v Celje, potem pridem spomlad zopet.«
»Koliko prodaste dnevno?«
»Kakor je. Okrog 100 zavitkov. Časih več, časih manj.«

Zavitek prodaja po 4 Din, tedaj imajo za okrog 400 Din. Tudi po drugih mestih ima trdka svoje prodajalec, ki to novo čistilo vpeljujejo med ljudi. Prašek se šele kakšnih 8 mesecev izdeluje v Subotici, pa ga že prodajo dnevno na stotine kilogramov.

○ **Otročice na počitnice.** Prva skupina otrok se je že vrnila iz Velesovega in sedaj je gori 41 dekle, ki imajo gori počitnice. S tem pa še ni zaključena vrsta počitniških kolonij. Ko minejo trije tedni počitnic za deklice, to bo 12. avgusta, odide v Velesovo nova skupina otrok, ki jih pošlje na počitnice mestna občina. Skupina bo štela zopet 40 otrok in sicer dečkov in deklic do 10. leta. Radi počitniških kolonij je prosvetni šef dovolil šoli v Velesovem, da podaljša svoje počitnice za deset dni, kar bo prišlo prav tudi velesovskim domačinom, ki bodo mogli svoje otroke še uporabiti pri poljskem delu. V teh desetih dneh bodo potem notranjost šole temeljito očistili in prebelili, tako, da velesovski otroci ne bodo prav nič trpeli radi mestnih otrok, ki so bili gostje v njihovih šolskih prostorih. Letos je bilo v Velesovem razmeroma prav malo mestnih otrok, skupno jih bo okrog 120. Za prihodnje leto pa bo možno poslati na počitnice mnogo večje število revnih ljubljanskih otrok. Letos je morala namreč mestna občina iz za otroške počitnice določenih postavk kupiti nov štedilnik, kuhinjsko posodo, slamnjače in posteljno opremo, dalje jedilno orodje in druge za kolonijo potrebne stvari. Prihodnje leto ji tega ne bo treba, ker bo imela vse te stvari že od letos. Zato pojde prihodnje leto mnogo večje število otrok na počitnice. — V ponedeljek je obiskala počitniško kolonijo v Velesovem sestra prefekta redovnice sv. Križa iz Djakovca. Kakor znano, skrbe za hrano počitniških otrok sestre sv. Križa. Sestra prefekta je bila s počitniško kolonijo prav zadovoljna in so se ji živahne ljubljanske deklice zelo prikupile. — V ponedeljek se je vrnilo s Trate v Poljanski dolini 30 dečkov, ki jih je tja poslal na počitnice ljubljanski Rdeči križ. Dečki so bili tam na počitnicah štiri tedne.

○ **Umrlj so v Ljubljani** od 25. do 31. julija: Fani Vondica, žena upok. tov. načelnika, 67 let, Trnovski pristan 40; Marija Kovačič, zasebnica, 61 let, Bičevje 21; Ivana Zepohar, hči učitarice, 45 let, Vidovdanska 9; Albin Bevič, zasebni namešteneec, 18 let, Sv. Florijana 39; Marija Simončič, žena posestnika, 68 let, Illova 50; Franc Bajec, paznik v p., 63 let, Rožna ulica 33; Anton Rajer, poslovođa, 69 let, Celovška c. 34. V bolnišnici so v istem času umrli: Franc Cegnar, jurist, 21 let, Kranj; Ivan Vrtančič, skladiščnik, 58 let, Kette-Murnova 22; Ivan Ocepek, posestnik, 50 let, Volčji potok; Zdenka Kiteč, hči narednika, 17 let, Dunaška cesta; Franc Ciber, podobar, 55 let, Celovška c. 85; Jera Jakopin, žena delavca, 50 let, Bizovik 10; Ana Oblak, učenka, 9 let, Lučine 9; Marija Vidmar, hči rudarja, 21 let, Leoben; Jožefa Rupnik, hči delavca, 6 let, Slivnica; Ivana Seleušek, žena upok. čuvaja, 68 let, Majland pri Loki; Blaž Hribar, gostilničar, 58 let, Tržič; Roza Vogrinec, prisljenka, 26 let, Begunje; Anton Črnokomen, brezposeln, 54 let, nestalno bivališče; Jakob Oven, delavec, 60 let, Rožna dolina.

○ **Kopalnice v hotelu »Slon«** zopet odprto. Čigav je jermas? Ljubljanski živilski trg ni samo živahen, ampak včasih tudi zabaven. Zato od časa do časa posrbe naše vrle branjevke, med katerimi je tudi nekaj izredno bojevitih bitij. Agata in Polona na primer. Pride Polona k Agati in hoče imeti ličen, prazen jermas. »Na kakšna viža?«, se žudi Agata. »Na taka viža, da je mojč, utemeljuje Polona. »Se mal ne!«, se brani Agata. »Uma precj vidl. Tale poba vam je u mojem jermasu prnesu fržov.« »Fržov je blu u mojem jermasu. Ali mislite, da ga ne poznam? Tlela bo ustov jermas, pa amen!« In je Agata potisnila z nogo jermas pod

Samo Niggerol (Patent št. 5922) o'je ali krema za solnčenje in masažo, Vas varuje solnševce in peg, ter Vam naredi kožo gladko ter enakomerno bakreno zagorelo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. št. 5

sem mislil, da si hoče kaj prizadejati, mi je pokazal revolver. Dal sem mu nož, nakar se je poslovil od mene in obžaloval, da bom moral sam peljati dalje, ker, da on mora iti. Le mirno vežo hoče dobiti, da si bo odrezal gumbe svoje uniforme. Potem je odšel in jaz sem moral speljati tramvaj dalje do postaje. Nekaj dni za tem sem se sprehajal po kolodvoru in pred nekim vlakom, pripravljenim za odhod sem slišal svoje ime. V vagonu je stal veliki Pat, lepo napravljen in brez brade. Kmalu ga ne bi spoznal in skoraj sem zakričal.

»Pat! Ne tako glasno. Kako se je končala zadeva?«

»Zašlišani smo bili in tebe iščejo.«

»Grem na zapad, mi je pravil. «Kaj imam od tega življenja. Sedem, osem dolarjev na teden, od teh štiri za hrano. Kupil bom zemljo in postal bom farmer. Razume se, da imam denar. Če greš z menoj, si hočeva poiskati zemljo krog Friska (San Franciska).

»Ne morem iti proč.«

»Čakaj, tu je tvoj nož. Hvala ti lepa. Vi-diš, življenje pri cestni železnici nima bodočnosti. Tri leta sem služil in ničesar dosegel.« Vlak je zapiskal.

»Ja, koliko si pa dobil od onega moža?«

»Deset dolarjev.«

»Jaz tudi. Sicer je bil poštenjak, a žena je plačala več.«

»Žena?«

»Da, žena! Z njo sem napravil malo kup-

čijo. Njoj ni bilo za en ali dva tisoč, ker se je hotela iznebiti moža. Če morem sedaj lažje živeti, je to z njenim denarjem.«

Veliki Pat me je pa prosil za aoz in ker

stojnico. »Grem po pulecjalte, grozi Polona. »Ziher, aha že opravile! Z Bogom! — Krompirčka, gosa, mogoče? Tala salatka vzemite gosa, ali pa kilo sliv!« »Jerbas sem!« zahteva Polona in spreminja barve. »Nimam časa, pusti me, vidiš da prodajam. — Koliko pa sliv, gosa?« Polona vzkipi radi tolike ignorance in — »čof!«. Kupček Agatinih las se je žalostno podrl, kljub temu, da ga je hotela njegova lastnica z obema rokama zavarovati. Zavirali so temni kodri v vetru, Agata si je hitela popravljati frizuro. Medtem pa je bojevit Polona pograbila najbližnji jerbas, stresla slivo, ki so bile v njem, kar po salati in jadrno odhitela z bojiščka. »Svoj jerbas bom pa ja poznala!« se je ujevala. »Misli, če pri meni spravlja svojo ropotijo, da si sme potem tudi moje jerbase lastiti? Ji bom že pokazala, uhi!« Agata je prodajala dalje, kot da se ni nič zgodilo.

Maribor

□ † Ravnatelj Alojzij Mally. V sredo, 31. julija zjutraj ob 8, je na svojem posestvu v Ranci pri Pesnici umrl Alojzij Mally, vpokojeni ravnatelj bivše Anglo-banke v Mariboru, star 65 let. Bolehal je delj časa. Prepeljali so ga večer popoldne v Maribor in sicer v kapelico na mestnem pokopališču v Pobrežju, odkoder bo pogreb v petek, 2. avgusta ob pol 5. Ralni Mally je bil znana osebnost v Mariboru. Bil je velik dobrotnik revežev in član humanitarnih društev v Mariboru in okolici. Odkar je bil vpokojen je bil solastnik veletrgovine z vinom Puget & Rossmann. Blagemu možu, sinu naše Gorenske, svetila večna luč!

□ Planinsko slavlje na Klopnem vrhu bo priredila mariborska podružnica SPD v nedeljo, dne 4. avgusta ob priliki popolne dovršitve del povečave svoje planinske kočje. Ob 10 bode daroval predsednik Aljažvega kluba SPD Maribor gospod prof. dr. Anton Jehart sveto mašo na prostem ter blagoslovil zgradbo. Nato sledijo pozdravni govori ter neprilijena planinska zabava z raznovrstnim sporedom. Sodeluje pevski zbor iz Maribora in pristna pohorska godba iz Sv. Lovrenca. Za izborni in hitro postrežbo turistov je že kar najbolje preskrbljeno. Na svidenje torej v nedeljo pri koči na Klopnem vrhu!

□ Otvoritev avtobusne proge Konjice-Oplotnica. Mariborskemu mestnemu avtobusnemu podjetju je podeljena koncesija za prevažanje oseb iz Oplotnice v Konjice in nazaj. Kakor smo zvedeli iz merodajne strani, bo ta proga odprta v soboto, dne 3. avgusta t. l. Ob sestavljanju voznega reda se je hvalavredno posvetilo veliko pažnje na tem, da bo imel avtobus zvezo z vlaki Konjice-Poljčane in nazaj, ter na avtobuse, ki vozijo Maribor-Celje in nazaj. Obenem je mestna občina mariborska dobila koncesijo prevažanja pošte Oplotnica-Konjice in obratno tako, da bodo Oplotničani dobivali redno dnevno svojo pošto.

□ Številne aretacije. Mariborska policija je prišla na sled novi komunistični propagandi. Te dni se je našim dobro izvežbanim detektivom in orožništvu posrečilo izslediti v bližini državne meje večje zaloge komunističnih letakov in knjig. Zali-bog, da se da celo poštno kmetsko prebivalstvo zapeljati in skrivati pod svojo streho komunistične prekucube in jim da skrivališče za njih tiskovine in knjige. Zapri so več kmetskih mož, ki bodo sedaj bridko obklovali svoj nepremišljen korak. Komunistični rublji nikogar ne osrečuje. Prosimo gg. duhovnike, da ljudstvo na prižnicah opozorijo, naj nihče ne nasede tujcem, ki prihajajo z denarjem in sladkimi besedami v hišo!

□ Komisijonela poizvedba in obravnava radi mestnega kopalnice na Felberjevem otoku je bila napovedana za ponedeljek, 29. julija ob 4 popoldne na licu mesta na otoku. Okrajno glavarstvo je z odlokom št. 7043-I z dne 20. julija pozvalo občino Kamnico, naj obvesti o komisiji vse mejaše in interese, da vložijo ob tej priliki event. ugovore. Ob določeni uri so prišli člani občinskega odbora iz Kamnice in Bresternice, vsi sosedni in mnogo interesentov. Kamniški župan je prinesel vse mape in spise, ki jih je glavarstvo zahtevalo. Med odborniki in interesi so bili možje, ki so morali pustiti delo v tovarnah in obratih. Pa tudi kmetje so se le s težavo odtrgali nujnemu delu. Povabljeni občinarji so takali nad eno uro, a komisije iz Maribora ni bilo od nikoder, pa tudi obvestila, da se komisija ne vrši, ni bilo. Kamničani so bili opravičeno razburjeni, da se jih vabi na komisijo, a zastopniki policijske uprave in mestnega zastopstva ne pridejo. Zeleni bi bilo, da se v takih slučajih politična in občinska uprava vsaj pravočasno obvesti, da se komisija ne vrši.

□ Umrla je v bolnici v Mariboru v noči od torka na sredo Mom Marija, katera je prišla v ponedeljek na Državni cesti pod voz in je bila težko poškodovana. Mom je bila nastanjena kot mestna sirota v mestni oskrbnišnici. Stara je bila 76 let. Pogreb bo v četrtek 1. avgusta ob 4 popoldne na Pobrežju.

□ Kaj je s fondom »Gospodarske poslovalnice«? Bivše uslužbenke južne železnice močno zanimala, kaj je s fondom bivše »Gospodarske poslovalnice« (skladišča živil), ki je znašal ob likvidaciji okoli 12 milijonov Din. Sodišče je sicer priznalo ta fond državi; a nedavno se je poročalo iz Belgrade, da je vlada pripravljena vrniti ta denar železničarjem bivše južne železnice in sicer tako, da bi se ustanovil gradbeni fond. Iz tega fonda bi naj železničarji dobili brezobrestna posojila (ali pa vsaj za nizke obresti za zgradbo stanovanjskih hiš. Dobro bi bilo, da bi se organizacije, v katerih so včlanjeni bivši južni železničarji, resno pobrignile za to zadevo.

□ Preselitev Zadrzne Zveze. Zadrzna zveza (pododbor Maribor) se preseli s 1. avgustom t. l. iz dosedanjih prostorov na Aleksandrovi cesti 6 v lastno hišo na Miklošičevi ul. št. 2 (blizu gledališča.)

□ Borza dela v Mariboru potrebuje za neko delavnico drž. železnice 18 dobrih železostugarjev. Pogoji za sprejem so: dobro izvršena praktična preizkušnja in povoljna ocena zdravstvenega pregleda. Plača je 7 Din na uro, delo stalno, ostale informacije se dobijo pri gori omenjeni borzi dela.

□ Sprememba posesti. Drugo vinogradno posestvo gosp. Jožeta Stuhca v Vinariji in občini Rošpoh je kupil g. I. Preac, trgovec z manufakturo na Glavnem trgu. — Gospod Stuhc pa je kupil opekarno pri Ormožu.

□ Zaplenjeno goveje meso. Policijski stražnik, opozorjen po nekem železničarju, je v tork ponoči okoli pol 12 našel na nekem osebnem avtomobilu, ki je stal pred gostilno Kliček na Aleksandrovi cesti, večjo količino govejega mesa. Poizvedovanje je pokazalo, da je meso last posestnika Praha Jakoba iz Kostivnice pri Podplatu. Dotičnik se je izgovarjal, da je meso od v vili zaklane govedi in da ga je nameraval prodati nekemu tovarnarju. Ker Praha ni imel mesooglednega lista, je stražnik meso, ki ga je blizu 100 kg, zaplenil in odredil, da se ga izroči v hladilnico mestne klavnice. Meso bo, ako je zdravo, prodano na prosti stojnici.

□ Vlom v magdalensko župnišče. V noči od 30. na 31. julija so neznanji vlomilci vdrli v pisarno župnišča pri Sv. Magdaleni. Dvignili so omrežje iz okna ter so odnesli nekaj stvari.

Celje

□ Orlovski praznik bo Trbovlje doživelo v nedeljo, 4. avgusta, ko pohiti tjakaj med brate rudarje celo celjsko orlovsko okrožje. Na prireditve opozarjamo in vabimo iskreno orlovsko prijatelje iz področja celjskega okrožja.

□ Nov mestni avtobus. Te dni je mestna občina prevzela drugi mestni avtobus od ljubljanskega zastopstva tvrdke Chevrolet. Je to elegantno vozilo, enako barvano kot dosedanj Mercedes, a dosti manjše ter bo služilo predvsem kot rezerva za Mercedes ter za ev. posebej naročene vožnje. Govorica, da sta dospela tudi oba naročena Avstro-Fiat, žal ni resnična. Zeleti bi pa bilo, da ne dospeta šele po končani sezoni.

□ Tat v stanovanju. Tako nekako smo zapisali pred časom, ko je neznanec podnevi obiskal stanovanje blaginjakarke S. in ji odnesel uro ter škarje, pa ga je blaginjakarka prišla, še preden je mogel odnesti pete. Vzela mu je uro in škarje, mož pa jo je med tem, ko je hotela blaginjakarka poklicati poslovdjo svoje tvrdke, pobrisal in od njega je ostal le natančni osebni popis. Včeraj zjutraj pa je policija v Samostanski ulici ustavila možakarja, ki je bil kaj podoben poselniku blaginjakarkega stanovanja. In se je ugotovilo, da je to res tudi iskani tišek, pa da se piše Joža P., je že 54 let star in rudar po poklicu. Možakar se izgovarja, da je bil tisti dan tako pijan, da prav ničesar ne ve, kako je bilo.

□ Policijski drobiž. V tork zvečer okoli 11 ponoči je bilo, ko je pristopil k Ivanu Flegariču, brezposelnemu natakarju, tam od Ptujke neko doma, stražnik in ga vljudno povabil s seboj. Zato da so ga prišli, so mu povedali, ker našim državljanom ni dovoljeno potepati se brez dela in jela po svetu in imamo za take državljanse posebne paragrafe. Ponoči imajo na stražnici čas in so Flegariča vprašali še to in ono, poleg tega pa pregledali malo razne službene časopise, ki prinašajo imena in včasih celo slike oseb, ki jim je okoli postave za petami. Pa se je izkazalo, da niso ujeli samo potepuha Flegariča, temveč da ga išče tudi zagrebška policija radi tatvine. Po tej ugotovitvi so policijski zapor še skrbneje zaklenili in Ivan bo moral romati v Zagreb. — Kaj rado se pripeti, da pridejo bratje z juga in prinesejo s seboj razne patriotske stvari, pa jih ponujajo v nakup in se včasih celo razburjajo, če kdo ne kupi, kajti, kako je mogoče patriotsko stvar, pa čeprav je draga in nima z umetnostjo dosti posla, meni nič tebi nič odkloniti. Tako sta te dni potovala po mestu brezposelni delavec Ivan Kostić in Drago Vasič, invalid, pa prodajala razglednice patriotske vsebine in nista kaj prida reflektirala na trgovsko potrebo in kulanco, ampak rekla, da je tako stvar enostavno treba kupiti. Pogledali so jima dovoljenja in našli, da nimata pravih dovoljenj. Pa sta jo morala Drago in Ivane s prvim vlakom odkuriti iz Celja.

Zobozdravnik dr. Cirman
od 1. avgusta zopet redno ordinira.

Dopisi

Tržič

Orlovsko prireditve. Na stadionu na Virjem je že nekaj tednov sem živahno vrvenje, kjer naši Orli pripravljajo prostor za svoj nedeljski nastop. Že po pripravah sodeč, brez ozira na to, kaj nam obljubljajo na plakatih, bo to gotovo najlepša prireditve letošnjega leta v Tržiču. Nastopijo Orlice s svojim višjim in nižjim naraščajem, katerim govori za desetletnico gđ. Cilka Krekova, in tudi Orli z naraščajem, katerim izpregovori g. kaplan Ciril Miklavc. Po nastopu bo na telovadnem prostoru ljudska veselica, za katero je v vseh ozirih tudi že preskrbljeno.

Dela pri cerkvi sv. Andreja so konečno dogotovljena in tako tvori sedaj ta cerkva v svoji prenovljeni in olepšani obleki prav lep završetak glavnega trga. Pogrešamo samo še lepega zvonec, ki je bilo do sedaj prav žalostno. Kakor slišimo, mislijo merodajni krogi pristopiti tudi k ureditvi tega prepotrebnege načrta. Od nabrane zbirke bo odvisno, ali nas bo dramil bron ali železo.

Velike Lašče

Nedeljska orlovska slavnost, katero smo prošlo soboto napovedali, je prav lepo uspela. Vse se je točno po programu izvedlo, vsem v zadovoljstvo, mnogim v korist. Z jutranjim vlakom so se pripeljali Orli iz sosednjih odsekov; na kolodvoru so jih pričakovali domači fantje in dekleta v krojih. Nato se je razvil sprevod v trg, na čelu šest konjenikov v orlovskem kroju, potem godba in za njo Orli, Orlice ter številni naraščaji, skupaj točno 140 v kroje opravljenega orlovskega članstva. Sv. maša v farni cerkvi je Orlom bral gosp. vikar Vindišar iz Ljubljane, ki je tudi pridigal o zgledih in ciljih, ki imajo biti Orlom vse in edino. Po maši se je na dvorišču nove hranilnične hiše vršilo zborovanje. Vodil ga je domači župnik svetnik Ramovž. Najprej je govil župnik Hafner iz Starega trga, ki je povedal nekaj lepih besed o orlovstvu sploh, potem o družini velikolaski, katera je dosegla starost dvajsetletnika, še posebej. Gospod župnik Hafner, nekdanji kaplan v Laščah, ki je vedno in vselej in povsod delal in živel za Orla, je bil topla pozdravljen. Takisto kaplan Miha Jenko iz Trebnjega, ki je potem povzel besedo. Ravno opoldne se je zborovanje končalo. Orli so

V radostnem pričakovanju

veselega dogodka si pripravlja gosa Mica vse potrebno. Povoji, pleničke, čepice, vse je že pripravljeno za novorojenčka, kar je duhteče in snežnobelo opral

še na predlog svetnika Ramovža trikrat vzkliknili Ni. Vel. kralju, potem pa so se razšli h kosilu. Popoldne po litanijah se je vršila javna telovadba, h kateri se je zbralo domače in okoliško ljudstvo v obilnem številu; vse okrog telovadišča je bilo nabito polno gledalcev, ki so z zanimanjem motrili izvajanja posameznih telovadnih točk. Polno priznanja in občudovanja je žela zlasti telovadna vrsta odseka Sv. Jakob Ljubljana, ki je nastopila z lahkoatletičnimi točkami in na orodju. Dr. Basaj je imel pred telovadbo krasen nagovor, ki ga je zlasti naslovil na starše, ki še vedno niso doumeli potrebe Orla, njega potov in ciljev. — Slovesnost se je končala v veseljem razpoloženju kmalu z nastopom večera.

Kočevje

40letnica mašništva

Sveta življenje in vrvenje

Prva pot Pija XI. iz Vatikana o priliki procesije dne 25. julija 1929. Sv. očeta nesejo pod baldahinom skozi špalir švicar. garde preko trga Sv. Petra.

Plinska vojna — človekoljubna?

Bivši tehnični asistent na ameriškem pomorsko-vojnem koležu — I. M. Scammel — je minoli mesec v newyorškem časopisu »Current History« objavil članek, v katerem dokazuje, da so strupeni plini bolj človekoljubno orožje nego dosedanja bojna sredstva. Pri tem se sklicuje tudi na znani slučaj v Hamburgu, kjer je lani iz tankov uhajal strupeni plin fosgen in zahteval precej žrtev. Scammel piše:

Slučaj v Hamburgu je dokazal, kako brezuspešen je vsak poizkus, da bi se civilno prebivalstvo zastrupilo iz zraka. V gosto nase-

so bili skoraj vsi nepoškodovani. Proti koncu vojne so začeli že v večjem obsegu uporabljati solze povzročujoči plin in pa dim. To je napol ali docela nedolžno orožje. V morebitni novi vojni bodo igrala ta sredstva najbrže glavno kemično ulogo, ker zadostuje ena sama bomba s solze povzročujočim plinom za 500krat do 1000krat večjo ploščev nego fosgenska bomba. Čas, ko so smrtonosni plini veliko pomenili, je minil.

Neglede na dejstvo, da nesmrtonosnih plinov v svetovni vojni niso popolnoma preizkusili, je še drug razlog, vsled katerega more smrtonosni plin veljati že kot zastarela iznajdba. V vojni, ki se je vršila na postojankah v strelskih jarkih, so bili strupeni plini še učinkoviti. Toda vojske so postale poslej s pomočjo motornih transportnih sredstev zelo gibljive. Letala raziskujejo ozemlje iz zraka; motorji gonijo strojniška gnezda (tanke) in artilerijo, ki podpirajo pehoto, a pehoto samo prevažajo z motornimi tovornimi vozovi.

S tem pa vseeno ni rečeno, da smrtonosni plini nimajo nobene vojaške vrednosti. Imajo jo. Prisiliti morejo sovražnika, da si nadene plinske maske; s tem je njegova bojna sposobnost zelo oslabiljena. Kjer je cilj za streljanje s krogli prenegotov, tam je plin uporabljen. Toda glavna in skoraj edina prednost smrtonosnega plina je v njegovem moralnem, strah povzročujočem učinku.

O »poplavi« celih bojišč s strupenimi plini se ne da govoriti. Da bi se 1000 × 1000 metrov ploskve pokrilo s plinom, bi bil potreben cel topniški polk. V taka pustolovstva se ne bi spuščal noben vojskovodja. Kar se pa more od plina pričakovati, je to, da se vdajo cele množice jokajočih in bljujočih vojakov. Še nikdar se ni iznašlo orožje, ki bi moglo vojno rokodelstvo tako oropati še zadnjih sledov vsake slave kakor plin.

Vojni veterani vedo iz izkušnje, da je plin dosti človekoljubnejše orožje nego eksplozivni iztreliki, ki trgajo meso in drobne kosti. In zdi se, da je resnica, da plin ne le ne povzroča jetike, marveč jo celo zdravi. Od ameriških čet v svetovni vojni, ki jih je omamlil plin, je umrlo samo dva odstotka vojakov, od ostalih ranjencev pa 24 odstotkov.

Za duha in srce

Štefan Radić je pisal o »Tujeih« Ivana Cankarja: »Kdo so tisti tujci? — Odgovor: Slovenska inteligenca. Inteligenca malega naroda sploh.« — »Slovene« je pisal leta 1902., ko je knjiga izšla: »Cankar je pravi pisateljski talent; v tej povesti se je tako utopil v umetniško mišljenje in čustvovanje, tako nadrobno je preiskal in presekal srce in dušo mladega kiparja Slivarja, kot da je sam vse to izkusil in preživel. Osebe so očitane z veliko plastiko, s fino psihologijo in rahlo ironijo. Kar se tiče opisovanja narave, je Cankar že znan kot mojster. Slog ni nikjer prenakičen z izbranimi, iskanimi izrazi, temveč je preprost in naraven, a poln poezije...« (Povest »Tujeih« je izšla v IV. zvezku Cankarjevih »Zbranih spisov«, ki jih je izdala Nova založba v Ljubljani.)

Italijani o slovenskih pisateljih. Omenili smo že Urbanovo študijo o Cankarju v »Rivista della letteratura slave«. V tržaškem mesečniku »Aste« pa je objavil Urbanov zelo lep članek o Francetu Prešernu ter prevedel »Luna sije in izgubljen ver«. V mesečniku »Italia« se Urbanov peča z Alojzjem Gradnikom. »Istituto per l'Europa Orientale« pa je izdal na 137 straneh posebno knjigo o Otonu Zupancu (Otone Zupancu). Spisal jo je Arturo Cronica in je sploh najboljša študija, kar jih je bilo do zdaj napisanih o našem največjem sodobnem liriku.

Celjski strop, umetnostno-zgodovinska študija o stropu v stari grofiji v Celju. Spisal France Stelč, spomeniški konservator. Celje, 1929. — Temeljita in fina študija znanega našega strokovnjaka v umetnostno-zgodovinski stroki. Cena 15 Din.

»Život«, številka 4, ima med drugim članek o sv. Justinu, filozofu in mučniku ter druge zanimive stvari pretežno apologetskega značaja. »Radniška Zastita«, socialno-politična revija, ki izhaja v Zagrebu, št. 7 prinaša izredno bogat material in sicer topot iz zdravniške teorije in prakse socialnega zavarovanja.

Nov snopič zbirke zakonov. Izšel je 28. snopič zbirke zakonov, ki vsebuje zakon o odvračanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni, potem pravilnika o cepenju živali zaradi odvračanja, zdravljenja in spoznavanja živalskih kužnih bolezni ter o upravljanju državnega fonda za zatiranje živalskih kužnih bolezni. Poleg tega vsebuje še Uredbo o načinu upravljanja denarnih kazni zaradi prekrškov in prestopkov po členih 111 in 113 tega zakona. Knjiga velja s poštnino vred Din 21 in se naroča v »Jugoslovanski knjigarni«.

Nove razglednice. V založbi tukajšnjega litografa, zavoda Čemažar in drug sta pravkar izšli dve lepo izdelani seriji po šest razglednic s slovenskimi narodnimi veščinami. Njih avtor, znani naš narodopisec prof. Albert Sič nam je s tem podal iz svoje bogate, še ne objavljene zbirke lepe vzore gorenskih, belokranjskih, belih in pisanih veščin ter aplikacij. Po teh vzorcih si bo marsikateri pridna vezilja lahko zvezla razne prte in prtiče ter druge uporabne predmete za dom in druge prilike. Našim šolam pa bodo te razglednice še posebno dobro služile pri pouku in risanju in žen. ročnih delih.

Književna psihologija. Nikolaj Rubakin, nekdanji direktor petrograjske »Publične biblioteke« in sedanjí odbornik Rousseaujevega instituta v Ženevi, je obhajal 40letnico svojega delovanja. Ustvaril je bibliopsihologijo, novo znanost o vplivu knjige na čitatelja. Izhaja iz načela, da vpliva knjiga različno na slehernega bralca v odvisnosti od njegove duševnosti. V splošnem imamo štiri vrste čitateljev: abstraktni, konkretni, sintetični in analitični. Avtor, ki noče ostati brez vezi z občinstvom, mora vpoštovati vse to pri obliki in namenu svoje knjige. Nova veda opazuje delovanje založnika, knjižničarja, trgovca in učitelja ter ugotavlja, koliko napora potrebuje čitatelj, da se okoristi s pisateljevo mislijo (fiziologija in patologija čitanja). Kratkotako smatra Rubakin knjigo za kulturno poslanstvo, ki človeštvo vodi v lepšo bodočnost. Načela Rubakinove znanosti so razvidna po njegovih delih, ki jih je objavil v »Introduction à la psychologie bibliologique, I—II, Paris, 1922« in v slavnostni zborniki, ki mu je na čast zdaj izšel v Amsterdamu: »La science du livre et de son influence sur l'individu et l'humanité. La psychologie bibliologique de N. Rubakin.«

Film v službi armade

Neki francoski častnik piše v »La Croix« prav zanimivo o tem, kako se film da praktično uporabljati v službi armade. Francozi so že precej pred svetovno vojno poskušali filmiti svojo armado, pa poskus se niso bogve kaj obnesli. Tri leta pred izbruhom svetovne vojne pa je prišel nek generalštabni častnik na idejo, da bi boji pri Austerlitzu s filmom ponazoril. Poskus se je obnesel in generalni štab je ukrenil, da se po vojaških akademijah in oficirskih šolah vojnokolični predmet predava s pomočjo filma. Predno pa se je ideja realizirala, je izbruhnila vojna in vsa stvar potisnila v ozadje. Pa ravno svetovna vojna je potem upeljala film v armado.

V začetku vojne ni šlo toliko za podučne filme, temveč fotografski in kinematografski posnetki so služili zgolj v dokumentaristične namene. L. 1916. se je v armadi ustanovila redna kinematografska služba, ki pa je tudi služila predvsem k zgoraj omenjenemu namenu. Kinematografski oddelki so bili podrejeni vojnemu ministru, vodili pa so jih nadzorovali akademije lepih umetnosti. Njej se imajo zahvaliti bodoče generacije za filmske snimke resnično doživljenjskih dogodiljaev v strašni svetovni drami.

Delovno polje filma je zadobivalo vedno večji obseg. Propagandna služba ga je upeljala v zaledje, da je vojakom prikazoval herojska junastva strašnih krvavih bojev. Film je razlagal različna vojna sredstva, njih izdelavo in uporabo in na ta način nazorno služil v poduk. V l. 1917. je general Petain upeljal kinematografske izdelke na fronti, tako da je vsaki armadi nakazal do 25 operaterjev z aparati in vsemi potrebnimi približniki. Naloga teh oddelkov je bila, da snimajo med bolj zanimive scene. Po vojni je državni taj-

nik v vojnem ministru službo ukinil, kinematografske dokumente pa je dal shraniti v arhiv akademije lepih umetnosti.

Ze l. 1920. pa je armadno vodstvo spet upeljal kinematografske oddelke, ki z geografskimi skupaj vršijo službo. Do 150 vojnih kinoaparatorov je bilo spet popravljenih, predelanih in za službo adaptiranih. Od l. 1921. ima armadno vodstvo lastne filmske ateljeje in laboratorij. V l. 1923. so bili izdelani trije vojaški filmi, 39 pa se jih je začelo pripravljati in sicer: sedem za infanterijo, deset za artilerijo, pet za zračno brodogojstvo, pet za trensko službo, štiri za kavalerijo in osem za generalni štab.

Danes poseduje francoska armada krasno zbirko vojaških filmov, ki služijo armadi, kot poučno sredstvo in se tudi sijajno obnesejo. Ravno film zelo olajšuje komplicirane učne metode po vojaških akademijah. Armadno vodstvo pa se trudi, da poleg izurjenih vojakov vzgoji vojaško mladino tudi v dobre državljane. In v teh moralno vzgojnih stremljenjih mu zelo pomaga film, ki vojaško mladino ne samo poučuje, ampak tudi vzgaja in zabava. Poleg zgolj vojaških filmov ima armada tudi filme o tuberkulozi, spolnih boleznih, alkoholizmu itd.

Kino »Ljubljanski dvor« igra film »Barbara«. Je ameriška produkcija od United Artists firme iz Newyorka v glavnih vlogah Vilma Banky in Ronald Colman. V originalu nosi film naslov »Razburkane strasti« in slika konkurenčni boj dveh ameriških kapitalistov, ki sta svoj denar položila v načrte, da se namočijo puščave ob reki Colorado potom kanalizacije in tako spremene v plodonosno zemljo. Film prikazuje marsikako sijajno tehnično sceno, fotografija pa je mestoma včasih malo zabrisana. Film je primeren tudi za mladino.

Krojači, ako želite imeti dober in močan, derer kroj (krojne akademije A. Darroux, Paris), obiščite Večerni prikojevalni tečaj od 7—9 zv., ki prične 1. avg. t. l. — Sušnik, Ljubljana, Selenburgova ul. 1.

Sport

Razne sporine vesti

J. N. S. je sklenil, da bo preprečil odhod naših najboljših nogometašev na Francozsko. V najkrajšem času so odpotovali v Francijo zopet trije dobri igralci in sicer reprezentančni srednji krilec Calnago in obe zvezki Jugoslavije Dobričević in Popović. V južni Franciji so klubi, v katerih igra pet do šest naših igralcev. Francozi dobro vedo, da so naši igralci v svojih zahtevah zmernejši od Avstrijev, Čehov ali Madjarov. Ker je to očitno, čeprav prikriti profesionalizem, se strinjajo s J. N. S., da dobi vsak tak igrači kot ostali profesionalni zabrano igre po dve leti, ko se vrne v domovino.

Kakor je znano je J. N. S. razveljavil tekme B. S. K., katere je odigral z Markovičem, in odredil, da B. S. K. odigra z Jugoslavijo in Hajdukom v počitnicah. Sedaj je pa B. S. K. naprosil J. N. S., da se te tekme prelože in odigrajo po končanih tekmah, ker so igralci potrebni oddiha. Ta zahteva B. S. K. je čisto upravičena in kakor izgleda, bo J. N. S. tudi ugodil tej želji. Sprožila se je tudi misel, da se ponovna tekma B. S. K. : Hajduk ne igra v Splitu, ker je ta tekma končala z deficitom, pač pa naj se igra v Zagrebu, kjer bo za to srečanje gotovo večje zanimanje.

V Splitu je prvak Jugoslavije »Jadrani« priredil v svojem novem kopališču izbirne plovne tekme, ki so bile nekakšna skušnja za predstoječe državno prvenstvo. Vsi rezultati so dosli boljši od onih, doseženih prošle nedelje v Ljubljani. Samo na progi 50 m juniorji je plaval Wilfan (Primorje) v istem času kot Mateljan 32.2 sek. Postavljena sta pa bila dva nova jugoslovanska rekorda. Štafeta 4x50 prosto v času 2:49.8 in pa 100 m prosto je znani rekorder Ante Senjanović preplaval v času 4:1 (prejšnji rekord 1:04.4). Po teh nedeljskih rezultatih, doseženih na dveh mitingih, se lahko sodi, da bo borba za državno plovno prvenstvo izredno ostra in ravno vsled tega zanimiva. Radovedni smo, kako se bodo obnesli plavalci, navajeni morske vode, v bazenu, kjer je voda popolnoma mirna. Radi tega so ravno rezultati, doseženi po bazenih, pravo merilo.

MEDNARODNA FRANCOŠKA ATLETSKA PRVENSTVA.

Ze dalj časa obstoja na Francoskem stremjenje, da se lahkoatletske prvenstvene tekme vršijo po zgledu angleških prvenstvenih tekem mednarodno, da imajo torej tudi drugi dostop do njih, ne samo Francozi. Ker so bile zadnje prvenstvene tekme slabo obiskane, se to stremjenje letos tem krepkeje javlja. Če bodo druga leta prišli tudi inozemski tekmečki, bo gotovo tudi več gledavcev itd. Najbrž se bo načrt izvedel že v bodočem letu.

ODLOČBA ANGLEŠKEGA BOKSNEGA ODBORA.

Na svoji zadnji seji je angleški »Goxing Board of Control« sklenil sledeče: Naznanjamo, da morajo imeti v bodoče vsi inozemski bokserji, managerji in trenerji, ki prihajajo v Anglijo v izvršitvi svojega poklica, ali ki zaposlenost šele iščejo, izrecno dovoljenje angleškega delovnega ministra.

NOGOMETNA IGRA LETA 1929.

Ze v srednjem veku so v gornjeitalijskih mestih z navdušenjem igrali nogometno enako italijansko narodno igro, ki so jo sedaj zopet vpeljali. Igra je zelo ostra in naporna. Beremo o neki taki igri v letu 1529. v Firenzi. »17. februarja 1529 so igrali Florentinci igro Calcio, da so zadostili svoji sportni strasti ter da so se rogalci sovražniku, ki je mesto oblegel in je z grča izven mesta mogel igri slediti. Oblegovalci so se razljudili in so slednji s topovi streljali na igrišče, pa niso nikogar ranili in tudi niso motili igralcev pri medsebojnem obdelovanju z najzavratnejšimi triki.« Torej ni sportni fanatizem nikakšen proizvod moderne časa.

NEMŠKE BOJNE IGRE BREZ DESETOBOJA.

Nemške bojne igre so nekakšna medolimpijska poskusna prireditve, dostopna vsem Nemcem katerekoli države. Zelo so se letos začudili, ko je Nemški sportni urad s prihodnjega programa teh iger črtal desetboj, to največjo in najpomembnejšo tekmo lahke atletike. Nemški urad utemljuje svoj ukrep s tem, da vzamejo tekme v desetboju preveč časa, da se s tem vsa prireditve preveč zavleče in da se stroški tekmeceve sorazmerno zvišajo. Dalje so Nemci rekli, da imajo desetbojnik pri nemških prvenstvenih tekmah itak priložnost za start. Ko so Avstrijci protestirali proti črtanju desetboja, so jim Nemci odgovorili, da jim dajo pravico do startanja v desetboju pri prvenstvenih tekmah. Avstrijci so ugovarjali, da ne nemška prvenstva sicer res prvovrstne prireditve in da se morejo doseči pri tej prireditvi

Gospodarstvo

Indastrija lepenke v letu 1928

Vključ neugodnim prilikam za to panogo industrije, ki šteje v Sloveniji 6 tovarov, moremo po naših statistikah za preteklo leto ugotoviti dvig produkcije. Tako je znašala pri kapaciteti nad 7000 ton produkcija v zadnjih letih:

1924	4625 ton
1925	5153 ton
1926	5136 ton
1927	5250 ton
1928	5445 ton

Produkcija lepenke je indeks splošne industrijske produkcije. Lepenka se zlasti rabi za pakovanje raznih predmetov v industriji in trgovini, kar izdelujejo kartonažne tovarne, ki pa zopet dobe sirovine s tovarov za lepenko.

V lepenki delamo tudi za izvoz, vendar uvoz znatno prekaša izvoz. Tako beleži naša zunanja trgovina z lepenko sledeče rezultate:

	Uvoz		Izvoz	
	ton	milj. Din	ton	milj. Din
1926	1747	8.7	909	3.3
1927	1503	8.6	733	2.3
1928	2455	12.1	1041	4.4

Zaradi naraščajočih potreb industrijske in trgovske delavnosti sta se tako domača produkcija kakor tudi uvoz povečala.

V splošnem je bil lani položaj za tovarne lepenke manj zadovoljiv kakor prejšnja leta: cene so zaradi inozemske konkurence ostale neizpremenjene, brusilni les pa se je podražil za cirka 30 odstotkov.

Da tovarne lani niso več producirale, je krivo tudi dejstvo, da je eno podjetje radi havarije moralo za tri mesece prekiniti obratovanje, nadalje je pomanjkanje vode, ki se vedno pojavi pozimi, pa tudi poleti v suši, preprečilo, da se kapaciteta druge tovarne zopet ni popolnoma izkoristila.

Za letošnjo produkcijo moremo ugotoviti, da je huda zima v februarju prekinila obrat v več podjetjih. Zamrzili so kanali in stroji, popokale so tudi vodne cevi in je nastala precejšnja škoda pri večini podjetjih.

Največji tovarni za lepenko sta: Cerška tovarna lesnih snovi in lepenke, prej Viljem Fürst, d. z. o. z. s prodajnim uradom v Mariboru, produkcija 1928 1500 ton rjave in sive lepenke, nadalje Charles Molline, Tržič: produkcija 1928 1500 ton. Sladkogorska tovarna lepenke in papirja je lani izdelala 940 ton rjave (patent) lepenke. Tovarna za papir in lepenko I. Bonač sin, Ljubljana je izdelala lani 610 ton sive lepenke; lani je tudi izvršila instalacijo novega stroja za proizvajanje raznovrstnih kartonov, katerega kapaciteta je preračunana na 10.000 kg dnevne produkcije. Tovarna lepenke, last Thurn-Valsassine v Ravnah je lani izdelala 485 ton bele lepenke, t. j. 145 ton več kakor 1927. Tovarna lepenke Arturja Perzerja v Mišlinjah pa je izdelala 400 ton. Produkcijo v ravenski tovarni je ovirala suša, produkcijo v mislinjski tovarni pa havarija.

Tržni glasnik. Prejeli smo prvo številko tega mesečnika, ki ga izdaja tvrdka Sever & Komp. v Ljubljani. List izpolnjuje obetno vrzel v naši kmetijski strokovni literaturi in daje predvsem orientacijo na tržišču semen in ostalih poljskih proizvodov. Prinaša pa tudi članke o poljedelstvu in vrtnarstvu in se živo zanima za napredek semenogojstva in produkcije rastlin. — S tem dobi naša gospodarska publicistika povsem novo glasilo in korak podjetne firme, ene največjih svoje stroke, toplo pozdravljamo; želeli bi pa, da naj bo list, kar se tiče tržnih poročil, vedno objektivni. To je prvi slučaj, da veletvrdka izdaja svoj list, ki ji v veliki meri služi kot dopolnilo njenega cenika. Urednik lista je Bezenšek Dominik, izdajatelj pa Makso Sever v Ljubljani.

Članstvo OUZD je v juniju ponovno naraslo. Skupno število zavarovancev je znašalo 1. julija 99.864 napram 98.653 1. junija t. l.; od celokupnega števila odpadov na moške 68.434 (67.511) in sicer v medznih razredih I. 11.418 (11.334), II.—VII. 9228 (9.477), VIII.—XI. 34.417 (34.075) in XII. 13.371 (12.625); ženskih članov pa je bilo 31.430 (31.142) v tehle medznih razredih: I. 3810 (3804), II. do VII. 17.119 (17.151), VIII.—XI. 9557 (9.259) in XII. 944 (928). Dočim število ženskih članov le po časi narašča, je število moških članov radi povečanja zaposlenosti (sezija) zelo naraslo predvsem v XII. medznem razredu.

Carinski dohodki v drugi desetini julija t. l. so znašali 37.6 milij. napram 42.4 milij. v prvi desetini istega meseca. Skupno so od 1. apr. do 20. jul. 1929 znašali 474.8 milij., proračun pa je računal s svoto 451.7 milijonov Din.

Promet naših borz je znašal v devizah: Ljubljana 15.5 (19.2) milij. Din; Zagreb 47.1 (58.) milij.; Belgrad 36.65 milij. Din, skupaj 99.3 milij. Din; v elektilih pa beleži prometa: Zagreb za 2 (7.2) milij. Din, Belgrad pa 3.3 milij. Din.

zmage le z velikimi uspehi, da pa te tekme še daleko nimajo pomena Nemških bojnih iger. Le-te so bile ustanovljene prav s ciljem, da pokažejo svetu, kaj zmorejo Nemci z vsega sveta tudi na sportnem polju. Sicer pa tudi desetboj ni kar tako nekakšna vsakdanja disciplina, kar pričča zlasti dejstvo, da je zmeraj na programu olimpijskih iger. Avstrijci so se s to motivacijo še enkrat obrnili na Nemški sportni urad, naj sprejme desetboj zopet v program. — Avstrijci imajo par izbornih desetbojnikov; najboljši med njimi je Wessely.

V BERLINSKIH ŠOLAH PREVEČ SPORTA?

Odpisništvo za telesne vaje na berlinskem magistratu je v soglasju s šolsko upravo smatralo za potrebno, da telovadne in sportne prireditve za šole in za učence po možnosti omeji. Če so se takšne prireditve vršile doslej vsako leto, je to sedaj odpravljeno in se bodo vršile le vsako drugo leto. Sportni krogi kar gledajo in z glavo migajo. Seveda bo odpor velik. Brez vzroka pa odpisništvo tudi ni delalo.

LAHKOATLETSKE PRVENSTVENE TEKME V JUŽNI AMERIKI.

Za nogometno prihaja v Južni Ameriki počasi tudi lahka atletika v ospredje. V zadnji dobi je zelo napredovala, o čemer nam pripoveduje prvenstvena tekma letošnjega leta. Na primer: 100 m Spinassi-Argetina 10.7, 200 m Spinassi 21.9, 400 m Salinas-Chile 49 (rekord), 800 m Ledesma-Argetina 1:55.4 (rekord), 1500 m Ledesma 4:01 (rekord), 3000 m Alarcon-Chile 8:51 (rek.), 5000 m Alarcon 15:14.4, 10.000 m Rivas-Argetina 32:10.4, 110 m Iese Galvez-Peru 55.2 (rek.), skok v višino Valanja 1.80, na daljavo Moure-Chile 6.87, ob palici Pojmaevich (Srb ali Hrvat).

Borza

31. jul. 1929.

DENAR

V današnjem deviznem prometu je popustila edino deviza Berlin, mednarodno pa se je učvrstila. Promet je bil slab in je v vseh devizah intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj). Amsterdam 2281—2287 (2284), Berlin 1355.75—1358.75 (1357.25, Bruselj 792.05 bl., Budimpešta 993.48 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 801.02 do 804.02, London 276.42 bl., Newyork 56.825 bl., Pariz 223.23 bl., Praga 168.63 bl., Trst 297.78 bl.

Zagreb. 2281—2287, Berlin 1355.75—1358.75, Budimpešta 993.48 bl., Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 801.02—804.02, Newyork 56.725—56.925, Pariz 222.23—224.23, Praga 168.23—169.03, Trst 296.75 do 298.75, London 276.02—276.82.

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123.95, Budimpešta 90.65, Bukarest 3.08, Dunaj 73.20, London 25.22125, Madrid 75.85, Newyork 519.64, Pariz 20.36625, Praga 15.37875, Solija 3.75, Trst 27.17, Varšava 57.275.

Dinar notira: na Dunaju deviza 12.45625, valuta 12.43, v Londonu, Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljubljanska kred. 123 den., Praštediona 850 den., Kred. zavod 170 den., Veveč 130 den., Ruše 275—285, Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 406—407, kasa 406—407, termini: 11. 408, 7% invest. posoj. 86.25, agrari 51.50, Union 202—204, Bančni pap.: Poljo 125—126, Kred. 93, Jug. 85.75 (81), Ljublj. kred. 123, Medjun. 56, Nar. 8100, Prašted. 852.50—859, Srpska 152, Zem. 127—130, Etno 164 d., Ravna gora 75 d., Nar. sum. 42—51. Ind. pap.: Guttmann 205 d., Slavonia 145 bl., Slavex 96 d., Danica 118 d., Drava 375—400 d., Sečerača 425—440 d., Union 165 d., Isis 17 bl., Ragusea 480—500 d., Trbovlje 450—462 d., Veveč 128 d., Nar. sum. 20 d., Piv. Sar. 250—240 d., Split cement 675 bl.

Dunaj. Podon.-savska-jadrana. 83.10, Wiener Bankverein 22.05, Bodeneredit 100.25, Creditanst. 52.75, Escompteges. 21.50, Zivno 110.25, Union 24.50, Mundus 172, Alpine 40.55, Trboveljska 56.40, Leykam 6.85, Rima Murany 114.10.

Žito

Pod vplivom oslabilve včerajšnjih tečajev za pšenico v Cikagi, je pri nas danes promptna pšenica bila nekoliko slabšeja ter je bilo mogoče dobiti na nekaterih postajah blago po 217.50. — Terminska pšenica je pa slejkoprej čvrsta ter je malo blaga na ponudbo. — Analogno s tečaji v Ameriki je pa koruza vstrajala v čvrsti tendenci ter je bilo le s težavo dobiti kaj blaga po 212.50—215. — na bačkih nakladalnih postajah. — Pšenična moka se je močno izboljšala ter notira srednja bačka znamka 225. — do 230. — na nakladalnih postajah. V ostalem je položaj neizpremenjen, promet je izven borze precej živahen, ker se kupci precej intenzivno zalagajo. Tendence je pri nas neizpremenjena, dočim je v Cikagi valovita.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Zaključeno je bilo: 1 vagon pšenice, 1 vagon koruze in 1 vagon moka, skupaj 3 vagoni. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bač. 212.50—215, ban. 212.50—215, sr. 212.50—215, oves bač. 185—190, sr. 185—190, koruza bač. 205—210, ban. 202.50—207.50, ječmen bač. 160—165, moka 0 g in 00 g 317.50, št. 2 290—297.50, št. 5 270—277.50, št. 6 260—270, št. 7 230, št. 8 140, otrobi bač. 120. Promet: 125 vag. pšenice, 13 ovs, 5 koruze, 5 rži, 1 otrobov.

Budimpešta. Tendence oslabiljena. Pšenica oktober 25.19—24.89, zaklj. 24.88—24.89, marec 27.28—26.99, zaklj. 26.98—27, rž okt. 19.96—19.69, zaklj. 19.69—19.70, marec 21.88—21.76, zaklj. 21.74—21.76, koruza maj 19.70—19.75, zaklj. 19.74—19.75.

Les

Na ljubljanski borzi so bili zaključeni 3 vag. hrastovine. Tendence neizpremenjena.

Živina

Marihorski goveji sejem dne 30. julija. Pri-gnanih je bilo 15 konj, 11 bikov, 90 volov, 206 krav in 13 telet, skupaj 335 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 9—9.50 Din, poldebeli voli 8.25—8.75, plemenski voli 6—8, bikji za klanje 7—8, plemenske krave 6—7.50, krave za klobasarje 5—5.50, molzne krave 6.25—7.25, boreje krave 6.25—7.25, mlada živina 8.50—10. Prodanih je bilo 170 kom., od teh za izvoz v Avstrijo 18 komadov, v Italijo 14 komadov. — Mesne cene so bile naslednje: volovsko meso I. in II. vrste 1 kg 12—18 Din, telečje meso I. in II. vrste 17.50—25, svinjsko meso sveže 15—30 Din.

Argentina 3.80, troškov Bruneto-Argetina 14.77, diskos Benepres-Chile 41.63 m (rekord), kopje Medina-Chile 53.31, kladiovo Kleger-Argetina 49.56, desetboj Berra-Argetina 6511 točk, 4krat 100 m Argentina 42.2 (rekord), 4x400 m Chile 4:22.6 (rekord), Skoki in meti so še slabi. Skupna klasifikacija: Argentina 78 točk, Chile 50, Peru 4, Bolivija 0, Ecuador 0.

REKORD POSEBNE VRSTE.

Med najbolj priljubljenimi sportnimi pano-gami v Ameriki je golf. Pomen te sportne igre vidimo najbolj iz dejstva, da je bilo pri zadnjih prvenstvenih tekmah v golfu navzočih nič manj kot 33 časnika, ki so zastopali 50 časopisov. Med njimi je bil tudi časnikar, ki je delal izključno za Japonsko. Od tekem so poslali ven v svet vsega sku-kaj 750.000 besed, kar je pač rekord, ne samo za golf.

Cerkveni vestnik

Nočnim častivcem presv. Rešnjega Telesa se vljudno naznanja, da bo drevi redna molitvena ura. Moli se 8.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon številka 2328.

Službodobne

Klepar. vajenca

sprejemem proti primernemu plačilu - Lavrič Anton, sploš. kleparstvo, Moste št. 43.

Absolvent

kake strokovne šole, ki zna samostojno izvrševati ključavničarska, stružarska in strojna dela, se išče za rudnik pri Skoplj. Ponudbe z zahtevki plače in navedbo dosežanj delovanja na naslov: »Allatini Mines Limited«, Skopje, poštni predal 134.

Kraj. zastopnike

stalne (potnike) s stalno mesečno plačo poleg provizije, iščemo za lukrativen predmet za celo državo. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Dobra provizija«.

Krepkega učenca

iz boljše hiše, kateri ima res veselje do trgovine, sprejme Stefan Šerbak, trg. z mešanim blagom, Pameče, p. Slovenjgradec.

Išče se ženska

za takojšnji nastop službe v župnišču, krščanska, zdrava, vajena kuhe in drugih del v hiši in na vrtu. Plača po dogovoru. - Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 8165.

Pomočnika

za fina dela, velike kose, pridnega, sprejemem takoj. Istotam se sprejme gospodinja, ki bi delala vse. Biti mora poštena, pridna, stavejša moč. - Anton Vrhovec, krojač, Dravljice 102.

Sedlarski pomočnik

se takoj sprejme z vso oskrbo. Franc Iskra, sedlar in tapetnik, Vič 16, pri Ljubljani.

Prodajalka

verzirana v mešani ali manufakturni stroki, z večletno prakso, išče namestjenja v mestu ali na deželi. Ponudbe pod šifro »Boljša samostojna moč« št. 8191 na upravo.

Bona

Slovenka, se išče v starosti 30—35 let za vzgojo dveh otrok v starosti 2 in 5 let. Poleg lepega vedenja mora znati dobro nemški jezik, voditi lažja hišna dela, šivati perilo in navadne obleke. Javiti se je pismeno z opisom življenja, s čim se je doslej bavila in koliko zahteva mesečne plače. Priložiti fotografijo. - Diskrecija zagotovljena. Ivanka Todorov, Mol, Bačka.

Čevljarsk. pomočnika

sposobnega za finejša in navadna dela, iščem za takojšen nastop. - Franc Fabjan, Stari trg pri Črnomlju.

Pomočnik

v večjo trgovino z mešanim blagom v mestu na deželi se sprejme. Isti mora biti pošten, zanesljiv in trezen. Dobro izvežbani v manufakturni stroki imajo prednost. - Več pove A. Kadivec, trd. Rosmann & Tschurn v Ljubljani.

Mizar. pomočnika

sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. - Jože Jamnik, Škofja Loka 4.

Več dobrih zidarjev

za rezijska in akordna dela sprejme stavbno podjetje Anton Maurič, Ljubljana, Vegova 2.

Krojaški vajenec

se sprejme brez oskrbe pri Simon Klimanek, Selenburgova št. 6, Ljublj.

Vajenka

za frizersko obrt se takoj sprejme. Stanovanje in hrana v hiši proti majhni odškodnini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Frizerska vajenka«.

Prodamo

Puhasto perje

kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozovič, kemiška čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

2999 m² sadnega vrta

ca. 60 dreves in stavbo brez ostrešja v bližini Vrhovnice in Verda zaradi bolezni takoj prodam. Letošnje sadje na razpolago. Cena 14.000 dinarjev. Ugodni plačilni pogoji. - Pismene ponudbe upravi »Slov.« pod šifro »Lepa prilika« št. 8181.

Veliko stavbišče

napredaj za gradnjo večje števila vil na glavni cesti Sušak—Martišnica, preko ceste morje, razgled po celim kvarneru, od centra 5 minut z avtobusom. Posredovalci izključeni. - Josip Kovačević, Prelaz 6, Sušak.

Prodamo

Parno lokomobilo Lanz

48/60/72 HP

Benzin motor 50 HP,

od avtomobila, brez ventilov (Schiebomotor), vse malo rabljeno in v najboljšem stanju. - Poizvedbe na upravo »Slovenca« pod št. 8220.

Par konj

starih 8 let, z opremo - voz (kason, trugo itd.), je takoj naprodaj. - Poizvedbe se na Poljanski cesti 55, Ljubljana.

Harmonij

dobro ohranjen, prodam. - Božič, Maribor, Marijina ulica 24.

Kupimo

Kupim

hrastove blode. - J. Pogacnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Bukova drva

ponudite družbi »Ilirija«, Ljubljana, Vilharjeva c.

Damsko kolo

dobro ohranjeno, kupim. - Ponudbe na poštini predal št. 44.

Stanovanja

Soba

s posebnim vhomom in električ. razsvetljavo se odda. - Medvedova ulica št. 22, Ljubljana VII.

Oddam za november

dvosobno, parketirano stanovanje

s pritliklinami in delom vrta v I. nadst. nove hiše, ob Dunajski cesti (km 2,2). - Ponudbe na upravo Slov. pod »700 Din mesečno«.

Za 2 solid. gospodini

se odda lepa in mirna soba, tudi s hrano, v bližini gorenjskega kolodvora. Zmer. cena. Električna, soupornaba kopalnica. Strogo krščanska družina. Naslov pod »Gizela« št. 8211 v upravi »Slov.«

Oddata se nasproti

Kolinske tovarne

2 stanovanjska

prostora

v izmeri 40 m², vsak od teh poraben kot soba in kuhinja s pritliklinami. - Več se izve Dunajska cesta 25, dvorišče, pisarna.

Wiener Messe

1. do 7. septembra 1929 (Rotunda do 8. sept.)

Posebne prireditve:

MEDNARODNI RADIO-SEMIJ.

Razstava hranil in nasladi. Razstava potrebščin za hotelske obrate, razstava U. d. S. S. R. - Posebna italijanska razstava. Razstava južnoslovenske Unije. - Tehniške novosti in iznajdbe. Gradbeni in cestno-gradbeni semij. Avstrijsko rudarstvo. - Razstava francoskih umetnih obrti in luksuznega blaga. - Dunajski salon za kožuhovino. Razstava pisarniških potrebščin. - Reklamni semij. - Vzorčna razstava poljedelstva in gozdarstva. - IV. Avstrijska ječmenova razstava - Vrtnarska razstava - Mlekarstvo - Razstava malih živalij. Poskušnja avstrijskega vina.

II. AVSTR. ŽIVINSKI SEJEM.

(5. do 8. septembra 1929)

Plemenska živina - Klavna živina - Konjska razstava. Brez polnega vizuma! Prost prehod avstrijske meje s selusko izkaznico in potnim listom. Ogrski potni vizum se dobi na meji proti seluski izkaznici. Znatno znižanje vozniš. cen na avstrijskih, ogrskih in avstrijskih železnikih, na Donavi, Jadranskem morju in pri trgačem prometu. - Vsakovrstna pojasila kakor tudi seluske izkaznice (po Dinarjev 55-) pri

WIENER MESSE A. G. WIEN VII.

ter za čas lipskega jesenskega sejma pri Auskunftsstelle v Lipskem, Oesterr. Messehaus, in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31 Zveza za tujski promet v Sloveniji, Dunajska c. 1 Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Za jugoslovanski patent št. 4240 od 1. apr. 1926 na:

Postopek za obdelavo nečistega svinca in podobnih zlitin

(Verfahren zur Behandlung von unreinen Blei und ähnlichen Legierungen) - se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenjene ponudbe na: ING. MILAN SUKLJE, Ljubljana, Beethovnova 2.

2 meblovani sobi

v Domžalah oddam dve vstopajncema event. z vso skrbjo. Joško Sulga, Krakovska cesta 6, Domžale.

Stanovanje

sobe in kuhinje takoj oddam stranki brez otrok. Ponudbe na upravo Slovenca pod št. »31«.

Pouk

Šoferska šola

prva oblastv. koncesijon., Čamerlik, Ljubljana (Jugoavto). Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovnjaški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Vnajem

Kot poslov. prostore

vzamem v najem: eno veliko risalnico in tri pisarniške sobe na svetlem dvorišču ob prometni ul. v Ljubljani. Eventuelno adaptiram prikladno poslopje na lastne stroške. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Vselitev v jeseni«.

Denar

V dosmrtno oskrbo

k dobrim in treznim ljudem se sprejme ena ali dve starejši osebi proti posojilu 20 do 30.000 Din pod šifro »Poštenost« št. 8231 na upravo »Slov.«

Razno

Fotografski atelje

novi otvorjen; najmodernejši aparati, najnovejše svetlobne naprave. Foto Meyer, Maribor, Gosposka 39.

Fotograf. potrebščine

in vsakovrstne aparate, tudi na obroke, kupi pri strokovnjaku. Izdelovanje pokrajinskih razglednic. Fotografsko specialno podjetje: Meyer, Maribor, Gosposka ulica št. 39.

Žičnate vložke

in vzmeti za postelje, žimo, morske trave in železne posteljnake dobite najceneje v železnini Fr. Stupica v Ljubljani, Gosposvetska cesta.

Gostilničarji,

pozor!

Pristne domače in ogrske salame, kakor tudi najfiniši polemendolski sir nudi delikatna trgovina

L. BUZZOLINI,

Ljubljana, Lingarjeva ul. (za škofijo).

Na drobno! Na debelo!

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trdk A. VOLK, LJUBLJANA Realjeva cesta 24, Veletrgovina z žitom

Vse vrste rudninske

vode

delikatesa

Josip Vitek

Ljubljana, Sv. Petra c. 13.

Posvetva

Prodam

novi hišo

enonadstropno s 3 stanovanji po 3 sobe in velikim vrtom. Obrestovanje 8%. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7944.

Kupim hišo

do tri milijone dinarjev. Dunajska cesta - Selenburgova ulica - Miklošičeva cesta ali pa bližnja opere. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod Brezvskega posredovalca.

Poizvedbe

Dijaki — pozor!

Ako kdo pozna dijaka Franca Sipica iz zavoda sv. Stanislava, se naproša, da ga opozori, naj se takoj vrne domov. Nastali stroški se povrnejo. - Franc Zaletež, št. Vid nad Ljubljano.

Najdenol

V ponedeljek jutraj se je našel moški suknjič v Bohoričevi ulici. Dobi se tam. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8228.

Zgubile

so se v torek okoli 7 zvečer v bližini nunske cerkve amaterske fotografije. Najditelj izve naslov lastnika v upravi »Slovenca« pod št. 8230.

Mlad volčji pes

ki sliši na ime »Šung«, se je izgubil. Najditelj se naproša, da ga vrne proti nagradi na naslov: Ivan Ogrin, Grubarjevo hlev breže 8, Ljubljana.

Razglas o licitaciji

Razpisujem za prevzem mizarjskih, krovskih in ključavničarskih del pri razširjenju sanatorija na Golniku

drugo pismo ofertno licitacijo

na dan 10. avgusta 1929 ob 11 dopoldne v prostorih gradbenega oddelka, Ljubljana, Gosposka ulica št. 15/I.

Podrobnosti razpisa so ostale iste, kot pri I. licitaciji.

V Ljubljani, dne 31. julija 1929.

Komisar oblastne samoupravne oblasti ljubljanske:

Dr. Marko Natlačen s. r.

Francis Jammes:

Rožni venec v solncu

Ta materinski »slednjič« je brez dvoma značil, da je materi ugajalo, če se je njena hčerka vedno bolj približevala onemu mlademu možu, ki je imel toliko izbornih lastnosti za bodočo zakonsko zvezo.

»Odpeljem se v Bordeaux in v Lurd«, je nadaljevala Dominika. »Ponuditi hočem Brezmadežni dar, približala se ji bom tem laže, ker je ta mesec pobožno mesto skoraj čisto prazno.«

»O, povej nam vendar, kakšen dar je to?« jo je prosila ena njenih malih sestričen.

Dominka je pomislila na svoje srce, ki ga je hotela darovati in je odgovorila:

»Majhen lonec cvetlic.«

Radovedna družba ni spraševala naprej, zakaj Dominika je odgovorila tako resno, da je kot mnogokrat napravila globok vtis na vse.

Dva dni pozneje je Dominika odpotovala v Bordeaux. Ko je bila prejela prvojavko, je javila svoj prihod prijateljski družini, pri kateri je vedno bivala v tem mestu, obenem pa je obvestila Aneto ter ji poslala nekaj denarja za pogreb.

Odšla je na to pot z dvojnim namenom: prvič je hotela sama dati odgovor mlademu možu, ki je trpel radi nje, drugi pa je hotela pomagati, kolikor je bilo v njenih močeh, ubogi siroti.

Prvo zadevo bi bila pač lahko odpravila pismeno ter jasno razložila težki sklep, ki ga je bila storila pred dvema dneva. Ker je pa visoko cenilo onega, ki je upal, da se poroči z njo, se je odločila, čeprav ji je bilo to težko, da se ustno pomeni z njim.

Pri prihodu so jo sprejeli s takim veseljem, da ji je bilo nekoliko neprijetno, zakaj videla je, da mladi mož trdno upa. Spoznala je, da je najbolje, če ne govori takoj o tej zadevi in ni ničesar omenila o pismu, ki ga ji je njegova sestra pisala v Marseille. Ko jo je pa mladi mož po kosilu vprašaje pogledal, mu je dejala:

»Če vam je prav, se bova pomenila jutri.«

»O, da...« je odvrnil, »toda kje,«

Premišljala je trenutek, potem pa je dejala:

»Sestala se bova ob petih popoldan v mestnem parku pred rastlinjakom, v katerem so palme. Tam bo najin pogovor bolj svoboden.«

Prikimal je in se nasmehnil, toda v srcu ga je zapeklo. Čemu mu ni takoj rekla, če se je odgovor glasil: da? Kako srečen in vesel bi bil, če bi mu bila rekla to besedico takoj.

Naslednje jutro je Dominika precej zgodaj odhitela k Aneti, ki ji je bila pisala, da pride in da naj med tem časom skrbi za malega Peterčka. Našla je mlado delavko tako razburjeno, da tega kar ni mogla popisati: prejšnji dan je bil otrok izginil.

»Ne, gospodična... ne... zvečer ni prišel domov... o tem begu ni prav nič črnil... jaz tega ne razumem... tako pameten dečko... tako priden in miren je bil med mašo in na potu na pokopališče. Z denarjem, ki ste mi ga poslali, sem mu kupila obleko, ki mu prav dobro pristaja. Vse njegove stvari sem uredila. Napravila sem mu posteljo tu v kotu... sedaj pa je odšel... o moj Bog!... Javila sem zadevo na policijo, toda o njem tam ne vedo ničesar... vzeti ni drugega s seboj kot svojo lursko čutaro... o moj Bog, moj Bog... kam je šel ta otrok?... O, gospodična Dominika, jaz si nimam ničesar očitati, prav ničesar.«

Aneta je začela ihteti, njen stric in teta pa sta ponižno zadrževala bogati obiskovalci:

»Ne, gospodična, ničesar si nima očitati, in to tem manj, ker je bilo lahko radi vaše radodarnosti... da, gotovo... očitati se ji ne more ničesar...«

Dominika se je obvladala kot vedno in potolažila Aneto, kolikor je pač mogla, toda hudo ji je bilo prav tako kot njej, in še bolj, zakaj nekako jo je pekla vest, kot da bi bil nerazložljivi in vznemirljivi beg otroka morda v zvezi s tem, da je po nepotrebnem pustila mladega moža še en dan več v negotovosti.

Šla je na policijo, kjer pa ni ničesar novega zvedela o malem Peterčku razen onega, kar ji je že bila povedala Aneta. Nato se je vrnila k svojim prijateljem, a jim ni ničesar omenila o dogodku. Misel na to in na popoldanski sestanek jo je napravljala resno in izgledala je, kot bi imela skrbi, kar se ji navadno ni poznalo.

Bila je v mestnem parku ob dogovorjeni uri. Zatemnelo zlato na visoki črni ograji je dajalo temu lepemu kraju nekaj mrtvaškega. Trate, ki so jih bili pravkar poškopili, so bile videti svečane. Dišalo je po nevihti. Nekaj otrok se je igralo v tej tišini okoli rastlinjaka. Na spavajoči zeleni vodi je zakričala gos. Le par ljudi je sedelo na svetlo zeleno barvanih klopih: rodbinske matere, ki so tu sedele same in pletle ali vezle skrbnih in resnih obrazov, čisto oblečene do jile in nekaj upokojevcev, ki so se brezdomno pogovarjali o novih zgradbah. Splošni utis te okolice, ob tem času je bil resen in težak. Zdelo se je, kot da tu nič ne bi moglo zadovoljiti srca, kot da se tu ne bi dalo nič veselega povedati. Človek je čutil tu nekako domotožje po drugem svetu. Toda po kakšnem drugem svetu? Dominika je to vedela, čeprav se je čutila v tej minuti bolj oddaljeno od nebes kot po navadi.

ZAHVALA. Ob prebridki izgubi naše nadvse ljubljene hčerke

SLAVICE

smo prejeli od vseh strani toliko dokazov iskrenega sočutja, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posamezno. Iskrena hvala vsem darovalcem prekrasnega cvetja, katerega je naša ljuba edinka v njenem mukepolnem življenju tako cenila in ljubila. Najtopleje se zahvaljujemo č. duhovščini in pa vsem onim, ki so našo drago Slavico spremlili na njeni novi dom, ker to nam je ob naši neizmerni boleti prineslo veliko uteho. Nadalje bodi hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, godbenikom, kakor tudi cenjenemu uradništvu OUZD.

Še enkrat tisočera hvala prav vsem!

Sveta maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Marijinega Oznanenja v soboto dne 3. avgusta 1929 ob 7 zjutraj.

Zalujoči starši Franc in Marija Deschmann.